БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | №183 (16.873). | 7 август 1977 йил, якшанба | Баҳоси 2 тийин.

МАЖБУРИЯТ БАЖАРИЛДИ

Бухоро қоракўл заводининг илғор ишчиси Муҳаррам Қурбонова беш йилликнинг 2,5 йили программасини адо этди. Шу тариқа Қурбонова Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига қабул қилган шахсий социалистик мажбуриятини бажарди.

Муҳаррам Қурбонова ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, 7 ноябрга қадар уч йиллик программа бажарилганлиги тўғрисида рапорт беришга қарор қилди.

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ЮТУҚЛАРИ МЎЛ БЎЛСИН!

Жиззах районидаги Навоий номли колхознинг Ёқубжон Зоиров бошлиқ комсомол-ёшлар маккажўхоричилик бригадаси 350 гектар ерда деҳқончилик қилиб, ҳар гектар ердан 100 центнердан дон ҳосили олишга аҳд қилган. Шу кунларда йиғим-терим ишларини бошлаб юборишга тайёргарлик кўрилмоқда. Суратда: шу бригада аъзоларидан Нуръпўлат Каримбоев ва Мелибой Умарқулов ўртоқлар.

А. Тўраев фотоси.

Урта Осиё темирйўлининг «Узбекистон» мотор-вагон-локомотив депоси коллективи электр поездларининг бир маромда ишлашини таъминлаш учун ҳар доим жонбозлик қилмоқда. Суратларда (юқоридан): депонинг инструктор-машинисти Ҳамидулла Исломов ва инструктор-машинист Валерий Запольский.

И. Глауберзон фотолари.

Л. И. БРЕЖНЕВ БИЛАН Н. ЧАУШЕСКУНИНГ ДЎСТОНА УЧРАШУВИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 5 август куни Қримда РКП Бош секретари, РСР Президенти Н. Чаушеску билан учрашди.

Л. И. Брежнев билан Н. Чаушеску ўртоқлар КПСС XXV съезди ҳамда РКП XI съезди қарорлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисида, ҳозирги вақтда ҳар иккала партиянинг диққат марказида турган масалалар ҳақида бир-бирларига ахборот бердилар.

Ўртоқ Н. Чаушеску совет халқини КПСС XXV съездининг қарорларини амалга оширишда, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашда эришилган муваффақиятлар билан табриклади. У совет кишиларининг коммунизм қурилишида янгидан-янги катта ғалабаларга эришувларини тилади. Ўртоқ Л. И. Брежнев ҳам румин халқини Румыния Компартияси XI съездининг қарорларини бажаришда эришилган муваффақиятлар билан табриклади.

Учрашув қатнашчилари Л. И. Брежневнинг 1976 йил ноябрида Румыния Социалистик Республикасига қилган визити вақтида эришилган аҳдлашувлар қандай амалга оширилаётганлигини кўриб чиқиб, КПСС билан РКП ўртасидаги алоқаларнинг, барча асосий йўналишларда Совет — Румыния ҳамкорлигининг ривожидан мамнуният изҳор қилдилар. СССР билан Румыния ўртасидаги ўзаро фойдали алоқаларни бундан буён ҳам чуқурлаштиришга, жумладан Ўзаро Иқтисодий Ёрдам кенгаши йўли билан кўриладиган умумий тадбирлар билан қалин алоқалар иккала мамлакатнинг ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперациялаш истиқболини белгилаб олишга иккала томоннинг интилаётганлиги изҳор қилинди.

Халқаро ҳаётга доир масалалар юзасидан фикрлашиб олинди. Бунда шу нарса таъкидландики, Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг 1976 йил ноябрида ўтказилган Бухарест кенгашининг декларациясида баён қилинган ғоялар ва конкрет таклифлар ўз аҳамиятини тўла сақлаб қолмоқда. бу ғоя ва таклифларнинг амалга оширилиши қуролсизланиш, Европада хавфсизликни мустаҳкамлаш ишини анча олға силжита олган бўлур эди. Умумевропа кенгашида қатнашган давлатлар вакилларининг Белград учрашуви қитъа мамлакатларининг ҳар томонлама ва ўзаро манфаатли ҳамкорлигини кучайтиришга ўз ҳиссасини қўшади, деган умид ҳам изҳор қилинди.

Л.И. Брежнев билан Н. Чаушеску ўртоқлар халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг баъзи масалалари хусусида фикрлашиб олдилар. Улар марксизм-ленинизм асосида, Европа коммунистларининг Берлин конференциясида келишиб олинган принциплар асосида интернационал бирдамликни янада мустаҳкамлаш ҳамда коммунистик ва ишчи партиялар ўртасида тенг ҳуқуқли ҳамкорликни ривожлантириш муҳим эканлигини таъкидладилар.

Учрашув самимий, дўстона вазиятда ўтди.

Учрашувда совет томонидан — КПСС Марказий Комитетининг секретари К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, Румыния томонидан — РКП Марказий Комитетининг секретари Ш. Андрей, РКП Бош секретарининг ёрдамчиси К. Митя иштирок этдилар.

(ТАСС).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИ

ТЕРМИЗ. («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Кеча Сурхондарё область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VI пленумининг якунлари ҳамда область партия ташкилотларининг КПСС XXV съезди қарорлари асосида партияга қабул қилиш ва ёш коммунистларни тайёрлаш ишларини янада яхшилаш соҳасидаги вазифалари тўғрисида область партия комитетининг биринчи секретари А. Каримовнинг доклади тингланди ва муҳокама қилинди.

Шунингдек, Сариосиё район партия комитетининг қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш юзасидан Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятларни бажаришга меҳнаткашларни сафарбар этиш соҳасидаги ташкилотчилик ва сиёсий ишлари тўғрисидаги ҳисоботи ва область партия ташкилотининг XVI конференциядан бери ўтган йил ичида қилинган ишлари ҳақидаги ахбороти тингланди.

Пленум муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими А. В. Шпилевой иштирок этди.

А. ХАЛИЛОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ишлар мудирлигида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ишлар мудирлигининг ходими Антонина Ивановна Тюриковани Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Ўртоқ Леонид Ильич БРЕЖНЕВга

Азиз Леонид Ильич!

Биз, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини механизациялаш ва электрлаштириш хўжаликлараро бирлашмаларининг ходимлари Сизнинг кузги экин майдонларини кенгайтириш ҳақидаги кўрсатмаларингизни, КПСС Марказий Комитетининг йўл-йўриқларини бажара бориб, Молдавия колхозчилари ва совхоз ишчилари билан биргаликда шу йил ҳосил йиғиштириш учун кузги буғдой майдонларини 180 минг гектар кўпайтирдик ва Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги нишонланадиган йилда ҳар гектар ердан 39,2 центнер буғдой етиштирдик. Бу эса ана шу қимматли экиннинг ялпи ҳосилини икки баравар кўпайтириш имконини берди. Умуман олганда бошоқли дон экинлари майдони 215 минг гектар кенгайтирилди ва ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 36 центнердан дон олинди.

36 райондан 20 тасининг механизаторлари гектар бошига 40 центнердан кўпроқ буғдой ҳосили олинишини таъминладилар. Унген, Фалешти, Глодян ва Криулян районларида эса ҳар гектар ердан 46—50 центнердан ҳосил кўтарилди. Бир қанча хўжаликлар гектар бошига 60-65 центнер буғдой етиштиришга муваффақ бўлдилар.

Биз ўрим-йиғимни комплекс отрядлар билан 12-14 иш кунида тамомладик. Бу отрядлар бир вақт ичида донни йиғиштириб олиб, похолни ғарам қилдилар, органик ва минерал ўғитларни чиқариб солдилар, анғизни тозаладилар ва шудгорлаб қўйдилар. Ҳозирги кунгача дони йиғиштириб олинган майдонларнинг ярми келгуси йилда ҳосил кўтариш учун ҳайдаб қўйилди.

30 дан зиёд экипаж ҳар комбайнда бир минг тоннадан зиёд дон янчиб олди, Кагул район бирлашмасидаги ака-ука Николай ва Иван Дерменжилар эса 1361 тоннадан, Лазо бирлашмасида комбайнчилардан ака-ука Константин ва Борис Журминскийлар 1210 тоннадан дон янчиб олди.

Григориопаль хўжаликлараро бирлашмасининг Лидия Гаврилова ва Татьяна Факира бошлиқ комсомол экипажларининг ҳар бири қарийб 1000 тоннадан дон янчиб олди.

Молдавиянинг ҳамма колхоз ва совхозлари кечки дон экинларидан ташқари давлатга ғалла сотиш планларини тўла ва ошириб бажардилар, зарур уруғлик, озиқ-овқат ва эҳтиёт фондларини жамғариб қўйдилар. Давлатга юқори сортли буғдой планда мўлжалланган 19 миллион пуд ўрнига 26 миллион пуддан зиёд сотилди. Маккажўхоридан ташқари, озуқа дон экинлари ўтган йилдагига нисбатан уч баравар кўп тайёрланди.

КПССнинг аграр сиёсати ва қадрдон Леонид Ильич, Сизнинг қишлоқ эҳтиёжларини қондириш тўғрисидаги доимий ғамхўрлигингиз туфайли қишлоқ хўжалигида вужудга келтирилган жуда катта имкониятлар натижасида ана шундай ҳосилдорликка ва кузги дон экинлари ялпи ҳосилини анча кўпайтиришга эришилди. Биз ишчилар синфининг, фаннинг, партия ва совет органларининг бераётган бебаҳо ёрдами туфайли ҳам ана шу муваффақиятларни қўлга киритдик.

Жонажон Коммунистик партиянинг ҳаётбахш сиёсати СССР янги Конституциясида акс эттирилди. Молдавия халқи бу Конституцияни тўла-тўкис маъқулламоқда ва қўллаб-қувватламоқда. Биз, механизациялаш хўжаликлараро бирлашмаларининг ходимлари СССР янги Конституциясидан илҳомланиб, колхозчилар ва совхоз ишчилари билан мустаҳкам ҳамкорликда донли экинлар майдонини янада кенгайтириш, уларни етиштириш агротехникасини ошириш ва бу экинлардан юқори ҳосил олинишини таъминлашни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйдик.

Азиз Леонид Ильич, деҳқончиликни ташкил этишни ва унинг технологиясини такомиллаштира бориб, ишлаб чиқаришнинг техникавий воситаларидан, ўғитлардан, суғориладиган ерлардан, фан ютуқлари, илғор агротехникадан кўпроқ фойдаланиш учун қунт билан кураш олиб борамиз ва ўнинчи беш йилликнинг навбатдаги, иккинчи йилида дон етиштириш ва тайёрлашни янада кўпайтиришга эришамиз, деб Сизга ваъда берамиз.

Сизга чин кўнгилдан сиҳат-саломатлик, куч-ғайрат ва севикли Ватанимизни яшнатиш, ер юзида тинчлик ва бахт-саодат манфаатларини кўзлаб ҳормай-толмай қилаётган ишларингизда муваффақиятлар тилаймиз.

Бу мактуб Молдавия ССР колхозлар кенгаши механизациялаш ва электрлаштириш хўжаликлараро бирлашмалари комплекс отрядларида тузиб чиқилиб, қабул қилинган.

БУГУН—БУТУНИТТИФОҚ ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР КУНИ

ЭКОНОМИКАНИНГ ҚОН ТОМИРИ

Бугун —Бутуниттифоқ темирйўлчилар куни. Бизнинг анъанавий байрамимиз Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли 60 йиллигига қизғин тайёргарлик кўрилаётган, совет халқи СССР янги Конституцияси лойиҳасини, КПСС Марказий Комитети 1977 йил май Пленуми якунларини кенг муҳокама қилаётган ажойиб кунларда нишонланмоқда.

Совет ҳокимияти йилларида мамлакат халқ хўжалигининг бошқа тармоқлари билан бир қаторда темир йўл транспорти ҳам тубдан қайта қурилди. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати темир йўл транспортини янги техника билан қуроллантириб, социалистик экономиканинг ҳал қилувчи тармоқларидан бирига айлантирди.

Ўрта Осиё темир йўлининг ҳозирги қиёфаси Улуғ Октябрдан олдинги давридагидан тун билан кун сингари фарқ қилади. Янгидан минглаб километр пўлат излар ётқизилди. Эскилари тубдан янгиланиб, қайта қурилди. Паровозлар ўрнини қудратли, тез юрар ва юксак самарали тепловоз ва электровозлар эгаллади.

Магистралнинг кўп қиррали тармоқлари техника тараққиёти чўққилари сари дадил интилмоқда. Автоматик блокировка, марказлаштирилган диспетчерлик хизмати, автостоп ва поезд радио алоқаси, электрон-ҳисоблаш машиналари, юк тушириш ва ортиш механизмлари темирйўлчилар меҳнати самарадорлигини кескин оширеётир. Натижада Совет ҳокимияти йилларида Ўрта Осиё темир йўлида юк обороти юз баравар кўпайиб, 85 миллиард тонна-километрга етди. Бу, ривожланган капиталистик мамлакатлардан Франция ва Италияни бирга қўшиб ҳисоблаганда уларда ташилган юклар ҳажмидан анча зиёддир.

Ўрта Осиё темир йўлида амалга оширилаётган ишларни янги талаблар даражасига кўтариш — коллективимиз олдида турган асосий вазифадир. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «1976-1980 йилларда темир йўл транспортини ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори темирйўлчиларни ана шу масалаларни ҳал қилишга руҳлантиради ва сафарбар этади.

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг Асосий йўналишларига кўра, ўнинчи беш йилликда темир йўл транспортига 17 миллиард сўм, жумладан, бизнинг Ўрта Осиё темир йўлимизга ярим миллиард сўмдан кўп капитал маблағ сарфланади. Биз уни асосан мавжуд йўлларни, корхоналарни реконструкциялаш ва такомиллаштиришга сарфлаймиз. Масалан, юк ташишда энг тиғиз участкалар: Самарқанд — Бухоро ва Ховос — Ленинобод линиялари қайта қурилади. Самарқанд — Гулистон участкасини электрлаштириш кўзда тутиляпти. Красноводск — Чоржўй йўналиши ва Қўқон — Охунбобоев участкаси марказлаштирилган диспетчерлик ускуналари билан жиҳозланади. Ўнинчи беш йилликда Чоржўй —Қўнғирот линиясини реконструкциялаш, Термиз — Ёвон ва Тахиатош — Нукус линияларини қуриш тугалланади. Сирдарё станциясида рефрижератор вагонлар депосини фойдаланишга топшириш мўлжалланган. Саралаш мосламаларини кучайтириш, станциялар, локомотив, вагон, йўл ва бошқа хўжаликларни тараққий эттиришга ҳам анчагина маблағ харажат қилинади.

Ушбу беш йилликда темир йўлга янги, анча такомиллаштирилган ҳаракатдаги составлар етказиб бериш кескин кўпаяди. Транспортимиз 400 минг юк вагони, кучли локомотивлар, эҳтиёт қисмлар ва деталлар, пўлат из ва шпаллар, йўл машиналари ва механизмлар, дастгоҳ ва кранлар олади.

Техника ишчи ва хизматчилардан яхши қаровни талаб қилади. Локомотив хўжаликларимизда амалга оширилган ташкилий, техникавий ва технологик тадбирлар комплекси ижобий натижалар берди. Бироқ, тепловозлар ишининг ишончлилиги ва ремонт сифати, уларни сақлаш ва фойдаланиш ҳолатини яхшилаб бориш коллективларимиз фаолиятида асосий ўрин эгаллайди. Бу соҳада Тошкент, Қўқон, Душанба, Мари ва Ховос деполари анчагина тажриба тўпладилар.

Мамлакат манфаатлари темир йўлда юк ташиш топшириқларининг барча соҳаларда сўзсиз бажарилишини талаб қилади. Ўрта Осиё темир йўли коллективи КПСС XXV съезди қарорларига амалий иш билан жавоб беришга интилиб, ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йили ярми планини муддатидан илгари ошириб адо этди. Топшириққа қўшимча бир ярим миллион тоннадан зиёд халқ хўжалик юклари, жумладан, кўплаб миқдорда кўмир ва нефть, қурилиш материаллари ва пахта маҳсулотлари ташилди. 1977 йил иккинчи квартали якунларига кўра, коллективимиз СССР Йўллар министрлиги ва тармоқ касаба союзлари Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга мушарраф бўлди. Ҳозир сабзавот, хўл мева, полиз маҳсулотларини ташиш ҳажми кундан-кунга ошаётир.

Ўрта Осиё темир йўли коллективларида Улуғ Октябрь 60 йиллиги шарафига кенг қулоч отган социалистик мусобақа, КПСС XXV съезди қарорлари туфайли юзага келган меҳнат кўтаринкилиги ва сиёсий активлик, партия, касаба союз, комсомол ва хўжалик ташкилотларининг катта ташкилотчилик фаолияти план ва топшириқларнинг ошириб бажарилишида муваффақият гарови бўлмоқда. Йўл ишчилари, инженер ва техник ходимлар КПСС Марказий Комитети маъқуллаган Люблино станцияси коллективи тажрибасидан фойдаланиб, янги резервлар ва ишлаб чиқариш қувватларини ҳаракатга келтириш орқали юк ташиш самарадорлигини ошириш учун курашмоқда. Уларнинг мусобақаси «Юк ташиш жараёнидаги юксак самарадорлик ва сифат учун курашда — сафимизда бирорта ҳам қолоқ бўлмасин!» шиори остида ўтмоқда.

Кўпминг кишилик коллективимизда ўрнак олса арзийдиган, совет темир йўлчиси деган юксак номни ардоқлаб келаётган кишилар кўп. Ҳозир Ўрта Осиё темир йўлида 8 нафар Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, 15 минг орден ва медаль соҳиблари ҳалол меҳнат намунасини кўрсатмоқдалар. Бир ярим мингдан зиёд ҳамкасабаларимиз «Фахрий темир йўлчи» нишонига эга. Биз социалистик мусобақада пешқадамлик қилаётган Тошкент тепловоз депоси машинисти Ҳабибулла Исамуҳамедов, Андижон депоси проводниги Лидия Гуляева, Чоржўй сигнализация ва алоқа дистанцияси электр механиги Қурбон Қулматов, Қўнғирот станцияси поезд тузувчиси Узоқбой Утегенов, Душанба йўл дистанцияси бригада бошлиғи Ҳолиёр Назаровларнинг номини ҳурмат билан тилга оламиз.

Илғорлар намунаси катта сафарбар кучга эга. Ёш ишчилар улардан ўрганишга, тенглашишга ҳаракат қилмоқдалар. Тажрибали ишчилар мураббий сифатида ёшларга ўз маҳоратларини ўргатар эканлар, уларни коллектив анъаналарига садоқат руҳида ҳам тарбияламоқдалар.

Ютуқлар билан бир қаторда юк ташишни янада тараққий эттиришда ҳали фойдаланилмаётган резервлар ҳам борлигини яхши ҳис қиламиз. Ана шуларнинг энг каттаси вагонлар оборотини жадаллаштириш бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Маълумки, вагонлар оборотини тезлаштиришнинг асосий резервлари станциялардадир. Биз оборот вақтини ҳаракатланиш фойдасига қанчалик кўпроқ қисқартирсак, ортиш ресурсларимиз шунчалик кўп ошади. Бир мисол. Вагонларнинг фақат техникавий станцияларда бекор туриб қолишини бир соатга қисқартириш ҳар суткада 3 минг вагонни қўшимча юк ташишга ўтказиш имконини беради. Демак, бош вазифа — станциялар фаолиятини сабот ва қатъият билан такомиллаштириб бориш, энг яхши тажрибаларни жорий этишдан иборат. Бу соҳада Бухоро, Қўқон ва бошқа қатор станцияларнинг коллективлари новаторлик кўрсатишаётир.

Юк станцияларидаги мавжуд резервларни ҳам аниқлаб ҳаракатга келтириш — кечиктириб бўлмайдиган муаммолардан бири. Биз ҳали ҳам корхоналарга кириш йўлида анчагина вақтни бой беряпмиз. Фақат шу йилнинг ўзида ҳаракатланувчи составлар ўртача ҳисобда нормадан ташқари уч соатдан ортиқ бекор туриб қоляпти. Юкларни тушириб олиш, айниқса, дам олиш кунлари ва тунги вақтда қониқарсиз ташкил этилган.

Ҳозир йўловчиларни оммавий суръатда ташиш билан боғлиқ масъулиятли давр. Ҳар йили ўрта ҳисобда 25 миллион йўловчига хизмат кўрсатамиз. Шунинг учун ҳам йўловчиларга хизмат кўрсатиш маданиятини ва сифатини оширишимиз, поездлар ҳаракати жадвалига қатъий риоя қилишимиз зарур. Бунинг учун барча имкониятларга эгамиз. Масалан, сўнгги йилларнинг ўзида элликдан зиёд вокзал бинолари қурилди ва реконструкциядан чиқарилди. Шу кунларда Тошкент вокзалининг иккинчи навбати ҳамда олдиндан билет сотадиган кассалар қурилиши давом этмоқда. Нукус, Чоржўй, Андижон, Учқудуқ ва бошқа станцияларда янги вокзаллар бунёд этиляпти. Марғилон, Навоий, Урганч, Қизилтепа вокзалларининг лойиҳаси ишланяпти. Ҳадемай, Самарқанд станцияси учун ҳам вокзал биносининг лойиҳалаштириш бошлаб юборилади.

Жонажон партия ва ҳукуматимиз темирйўлчиларнинг самарали меҳнат қилишлари, уларнинг моддий фаровонлиги ва турмуш даражасини ошириш учун тинмай ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Шуни айтиш кифояки, фақат Ўрта Осиё темир йўлининг ўзида иш ҳақига қўшимча тўланаётган маблағ бир йилда 4 миллион сўмни ташкил этмоқда.

Уй-жой ва коммунал ташкилотлари, мактаблар, касалхоналар, мактабгача тарбия муассасалари қурилишига ажратилаётган маблағлар йилдан-йилга кўпаймоқда. Минглаб ходимларимиз Каспий ва Орол денгизлари, Тожикистон тоғлари, Байрамали, Хавотоғ, Чимёндаги санаторий ва дам олиш уйларида шифоланмоқдалар.

Олдимизда катта вазифалар турибди. Уларни шараф билан намунали адо этиш, халқ хўжалигининг юк ташишдаги эҳтиёжларини тўла ва самарали қондириш Ўрта Осиё темир йўли ишчи ва хизматчиларининг муқаддас бурчидир.

А. ОДИЛОВ,
Ўрта Осиё темир йўли бошлиғининг ўринбосари.

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ БИРДАМЛИГИ СОВЕТ КОМИТЕТИНИНГ БАЁНОТИ

Шимоли-Шарқий Африкадан ташвишли хабарлар келмоқда. Эфиопиянинг шарқий районларида Эфиопия қўшинлари, халқ милицияси отрядлари билан «Ғарбий Сомали озодлик фронти» деб аталмиш фронт гуруҳлари ўртасида қуролли тўқнашувлар бўлмоқда. Телеграф агентликлари бу тўқнашувларда Сомали қуролли кучларининг мунтазам қисмлари иштирок этаётганлигини хабар қилмоқдалар. Бу тўқнашувлар натижасида ҳар иккала томон кўп талофотлар бермоқда.

Маълумки, мустамлака давлатларнинг сиёсати Африкадаги бир қанча мустақил давлатларга мушкул территориал проблемалар ва ихтилофларни мерос қилиб қолдирди. Худди шу муносабат билан 1963 йилда Африка Бирлиги ташкилотини тузиш чоғидаёқ бу ташкилот уставининг 3-моддасига «ҳар бир давлатнинг суверенитети ва территориал бутунлигини албатта ҳурмат қилиш» ҳамда «низоли масалаларни музокаралар олиб бориш, воситачилик, яраштириш ва арбитраж йўли билан тинч бартараф этиш» принциплари киритилган эди.

Тажриба шуни тасдиқладики, бу принципларни бузиш, мавжуд чегараларни куч ёрдамида ўзгартиришга уриниш, бу иш қандай қилиб бўлса-да оқланмасин, Африка халқларининг антиимпериалистик бирлигига зарар етказади, империалистик кучларгагина қўл келади.

Ҳеч шубҳа йўқки, айни шу империалистик кучлар Сомали билан Эфиопия ўртасидаги территория можаросида гиж-гижловчи роль ўйнадилар. Империализм ва реакцион режимлар Африка Шимоли-Шарқида қуролли можарони авж олдириб, Сомали билан Эфиопиядаги прогрессив режимларга путур етказишни, Африка халқлари эътиборини уларнинг асосий вазифасидан — мустамлака ва ирқчи режимларининг қолдиқларини тугатиш, янги прогрессив режимларни мустаҳкамлаш, қитъани тўла озод қилиш вазифасидан чалғитишни истайдилар.

Сомали ва Эфиопия халқларига ҳамиша алоҳида хайрихоҳлик билан муносабатда бўлиб келган ҳамда шу мамлакатлардаги прогрессив ўзгартишларни табриклаб келган совет жамоатчилиги интернационал бирдамлик туйғуларига амал қилиб, Совет Иттифоқига дўст бўлган шу давлатлар ўртасида қуролли можаро рўй берганлигидан бугунги кунда ғоят ташвишланаётганлигини изҳор қилади.

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети уруш ҳаракатларини дарҳол тўхтатишга, территориал можарони Эфиопия ва Сомали халқлари манфаатларини, Африкадаги барча прогрессив кучларнинг манфаатларини кўзлаб, антиимпериалистик бирдамлик ва яхши қўшничилик руҳида сиёсий жиҳатдан ҳал этиш йўлларини қидириб топиш мақсадида тинч музокараларни бошлашга даъват этади.

ПЕШҚАДАМ МАШИНАСОЗЛАР

«Ташсельмаш» заводи дарвозаси тепасидаги катта плакат машинасозларга қувончли хабарни маълум қилди. Москвадан олинган телеграммада — иккинчи кварталдаги иш якунлари юзасидан Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққанлиги ҳамда СССР Трактор ва Қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги ва машинасозлик ишчилари касаба союзи марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи берилганлиги муносабати билан илғор коллективга табрик сўзлари ёзилган. Завод Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига олинган мажбуриятларни муваффақиятли бажара бориб, маҳсулот реализация қилиш топшириғини ортиғи билан адо этди —планга қўшимча равишда 65 та пахта териш машинаси тайёрланди.

ДЎСТЛИК МЕРИДИАНЛАРИДА

ГУЛЛА, ЯШНА, УЛУҒ РОССИЯ!

Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги тобора яқинлашиб келмоқда. Шу муносабат билан газетамиз саҳифаларида «Дўстлик меридианларида» деган янги рубрика остида қардош Иттифоқдош республикаларга бағишланган махсус подборкалар бериб борилади. Биринчи навбат тенг республикаларнинг тенги, тўнғичи — Россия Совет Федератив Социалистик Республикасига берилмоқда.

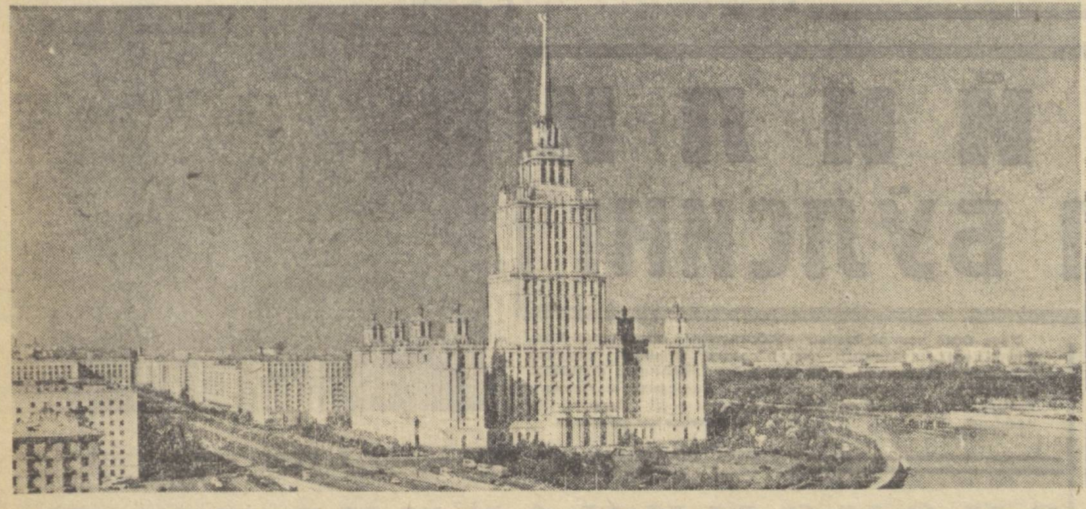

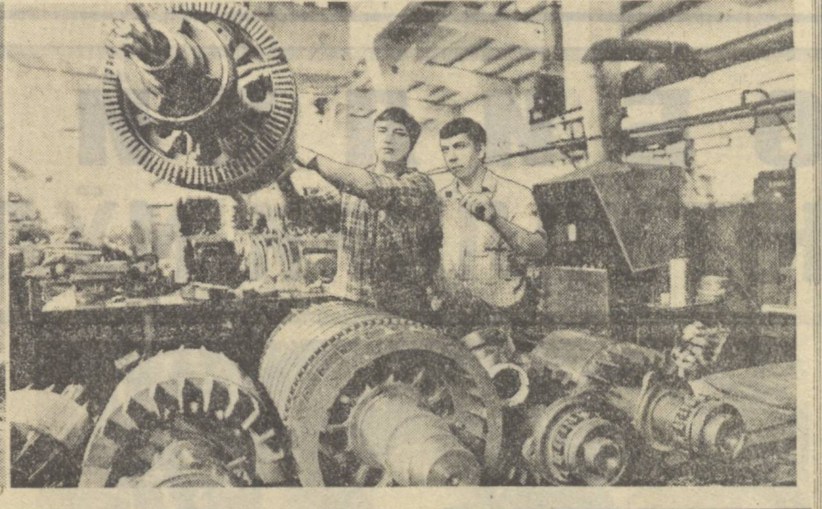

Суратларда: (чапда) Москвадаги Украина меҳмонхонасининг кўриниши ва (ўнгда) Москва электромеханика заводи 13-цех йиғувчи-слесари коммунистик меҳнат зарбдорлари Н. Новожилов ва Б. Чисняков ўртоқлар. Улар шу кунларда корхонада авж олган социалистик мусобақага қўшилиб, Улуғ Октябрнинг 60 йиллик тўйига муносиб совға тайёрламоқдалар.

Н. Грановский ва В. Мастюков фотолари.

ТАРИХИЙ БОСҚИЧЛАР

Михаил Шолохов

Мен мансуб бўлган авлод кишилари учун ҳозирги вақтда лойиҳаси умумхалқ томонидан муҳокама қилинаётган янги Совет Конституцияси тўртинчи Конституциядир. Мамлакатимиз тараққиётининг тўрт тарихий босқичи менинг таржимаи ҳолимнинг ҳам босқичларидир.

Бизнинг биринчи Конституциямиз 1918 йилда қабул қилинган эди. Шу йили менинг тақдиримда кескин бурилиш содир бўлди. Шунгача мен гимназияда ўқирдим. Аммо, гражданлар уруши бошланиб кетиб, машғулотларни узиб қўйди. 1918 йилда, гарчи мен эндигина 13 ёшга тўлган бўлсам ҳам, ишлашимга тўғри келди.

Озиқ-овқат развёрсткаси бўйича ходим бўлиб ишладим. 1922 йилгача Донда террорни авж олдирган оқлар кетидан қувдим, оқлар ҳам менинг кетимдан қувишди. Шундай бўлиши ҳам керак эди. Хилма-хил тўқнашувларда бўлишга тўғри келди. Эҳтимол, биз бу ҳақда кўп ўйлаб кўрмагандирмиз, аммо шундай бўлиб чиқдики, биз ўша вақтда ажойиб, навқирон мамлакатимизнинг асосий ҳуқуқини — яшашга бўлган ҳуқуқини ҳимоя қилган эканмиз.

Меҳнат қилиш ҳуқуқининг гарантияланиши ҳам таржимаи ҳолимнинг бир қисмидир. 20-йилларда Москвада, Малая Бронная кўчасидаги меҳнат биржасида ишсизлар билан бирга навбат кутиб ўтирганимни яхши хотирлайман. Ишдан омадим келди. Мени юкчи, қора ишчи, тош терувчи ва ҳатто уй бошқармасида иш юритувчи қилиб ишга юборишарди... Йиллар ўтди. 20-йиллар охирида газеталарда мамлакатдаги сўнгги ишсизлар, меҳнат биржасининг абадулабад ёпилганлиги ҳақидаги хабарларни завқ-шавқ билан ўқидим.

Бир вақт менинг қўлимга американлик публицист Роберт Уилтоннинг «Россиянинг ўлим олди касали» китобчаси тушиб қолганди. Эсимда, китобча 1919 йили чиққан эди. Муаллиф гапни чўрт кесиб, тахминан шундай деб ёзган эди: «Иқтисодий нуқтаи назардан совет тузуми омон қолиши мумкин, аммо сиёсий нуқтаи назардан бу бўлмаган гап».

СССР янги Конституцияси лойиҳасини ўқиб чиқаётганимда мен шу сўзларни эсладим. Тарих американлик фолбинни рад этди. Янги Конституция лойиҳаси шундай ютуқларни мустаҳкамлайдики, уларни ёзувчининг ҳаёли ҳам бирданига қамраб ололмайди. Аммо, гап фақат бунда эмас. Гап — истиқболда. Бу истиқбол эса Конституцияда синфсиз коммунистик жамият қуриш, деб оддий ва ҳаққоний қилиб ифодаланган.

Бизнинг тўрт Конституциямиз ягона уруғдан — инсоний адолат ва тинчликка бўлган интилишдан униб чиққандир. Социализмнинг сермеҳнат, сермашаққат йўлининг, уруш йиллари эса қонли йўлнинг 60 йилидан худди шу мақсадда фойдаланилди. Октябрь революциясининг тарихий тажрибаси, инсонпарварлиги, улуғворлиги ва гўзаллиги ҳам ана шунда.

Конституция лойиҳасидаги янгилик — бу, аввало, биз фашизм билан энг оғир жангда ҳимоя қилиб қолган социалистик демократиянинг кенгайиши ва чуқурлашишидир.

Мен мансуб бўлган авлод кишилари тақдирига уруш бутун даҳшати билан кириб келди. Фронтдаги воқеалар ўчмас из қолдирди. Мен 70 ёшли онамдан айрилдим. У ҳеч қандай стратегик аҳамиятга эга бўлмаган станицамиз бомбардимон қилинган пайтда ҳалок бўлган эди. Менинг уйим, кутубхонам миналар билан ёндириб юборилди. Мен кўп дўстларни йўқотдим. Булар фақат шахсий фалокат, шахсий ғам-аламгина эмас. Бинобарин, уруш келтирадиган умумхалқ, ҳаммага тегишли кулфат шахсий азоб-уқубат ва йўқотишлардан таркиб топади.

Шу ўринда яна Конституция лойиҳаси бевосита менга ҳам тааллуқлилигини таъкидлайман. Хусусан, урушни халқаро муносабатлардан чиқариб юборишга, халқларнинг хавфсизлигини мустаҳкамлашга ва турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг ҳамкорлигини кенг ривожлантиришга қаратилган ленинча ташқи сиёсат принциплари Конституцияда мустаҳкамланди. Бу инсон сифатида ҳам, адиб сифатида ҳам менга тўла тааллуқлидир. Ҳа, турли мамлакатларнинг ёзувчилари турлича қарашга эга бўлишлари мумкин, аммо бир нарса бизни ҳамжиҳат қилиб туриши лозим, у ҳам бўлса инсониятга, тинчлик ишига фойдали бўлишга интилишдир.

Конституция лойиҳасида социал тараққиёт ва маданият давлат ташвишлари орасида юқори ўринлардан бирига қўйилганлигига бир эътибор беринг! Худди шунинг учун ҳам ёзувчи меҳнатининг аҳамияти ва масъулияти яна ортa боради.

Совет мамлакатининг бугунги куни — бахтли кундир, аммо «бахтли ҳаёт» деганимиз «енгил-елпи ҳаёт» деган маънони билдирмайди. Ҳали кўп ишлар қилишимиз керак. Ҳали кўп қийинчиликларни енгиб ўтишимиз зарур. Мен ёзган китобларнинг қаҳрамонлари худди ана шундай фаол, яратувчилик меҳнати билан гўлиб-тошган ҳаёт учун курашдилар, машаққат чекдилар ва ҳалок бўлдилар. Уларнинг тақдири мураккаб. Аммо, ўйлайманки, ҳақиқатга зарар етказиб, воқеликни бўяб кўрсатадиган ёзувчи ёмон ёзувчидир.

НОЁБ БОЙЛИК

Олег ШЕСТИНСКИЙ,
СССР Ёзувчилар союзи правлениеси секретари

Улуғ Октябрнинг муборак 60 йиллигида ҳар бир совет кишиси ўзининг босиб ўтган ҳаёт йўлига, меҳнат йўлига қайрилиб назар ташлар экан, тақдири қаҳрамонона замонамиз билан чамбарчас боғланиб кетганлигини яққол ҳис қилади. Ана шунда унинг қалбида уйғонадиган ажойиб ҳис-туйғулар, фикрлар дунёсида яна бир нурафшон ҳақиқат, бамисоли митти юлдузлар фонида ойдек балқиб, ёрқин нур сочиб туради. Бу — «Социалистик Ватанимиз қудрати — кўп миллатли совет халқларининг монолит биродарлигида, ўзаро оға-иниларча тотувлигидадир», — деган ҳақиқатдир. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев тарихий май Пленумида қилган докладида «Мамлакатимизнинг барча миллатлари ва элатлари ўз ҳаёти давомида бир-бири билан тобора яқинлашмоқда», — деди. Бу сўзлар халқларимиз ўртасидаги қон-қардошликни ўзида ҳаққоний ифодалайди. Биз ҳар куни, ҳар соатда совет халқлари дўстлиги тўхтовсиз такомиллашиб бораётганлигининг гувоҳи бўлиб турибмиз.

Мен ўтган йили Франция ёзувчилари Жамияти раҳбарлари билан Ўзбекистонда бўлдим. Хорижий меҳмонлар бу серқуёш ўлканинг гўзаллиги, халқининг меҳнаткашлигига ниҳоятда маҳлиё бўлган эдилар. Ўша кунларда Ўзбекистон оғир дамларни бошидан кечирмоқда эди: Газлидаги кучли зилзила бутун мамлакатни ларзага келтирди. Атоқли француз адибларини КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Шароф Рашидович Рашидов қабул қилди. Республикамиз ҳаёти, саноатининг тараққиёти, зилзила оқибатларини бартараф этиш юзасидан кўрилаётган улкан тадбирлар, халқ жасорати ҳақида ажойиб суҳбат бўлди.

— Газлидаги ўқувчилар қаерга кўчирилади? Ахир, у ердаги мактаблар тамомила бузилган-ку? — деб сўради меҳмонлардан бири.

— Болаларни кузда мутлақо янгитдан қурилган, зилзилага чидамли, замонавий типдаги мактаблар эшик очиб кутиб олади, — деди Ш. Р. Рашидов. — Зилзила оқибатларини зудлик билан бартараф этиш чораларини кўрмоқдамиз. Бу ишда бизга Ўрта Осиёдаги қардош совет республикалари, Москва, Ленинград, бутун мамлакат яқиндан туриб ёрдам беряпти... Ҳозир Газлидаги аҳолининг ярмидан кўпи қурувчилардир...

Газли бугун тубдан қайта қурилмоқда. У таниб бўлмас даражада ўзгарган гўзал шаҳарчага айланяпти. Янги Газли мамлакатимиздаги миллатлар биродарлигининг ҳаётбахш кучини ўзида ёрқин мужассамлаштирган янги, гўзал бир далилдир. Ҳамма бир киши учун, бир киши ҳамма учун — бизнинг социалистик турмуш тарзимизнинг бош принципи ана шундай. Бу ҳикматли иборанинг чуқур мазмунини социалистик турмушимизнинг ҳар бир соҳасида равшан ҳис қиламиз.

Совет воқелигимизнинг ўзига хос ажойиб бир хусусияти бор: қаерда улкан миқёсдаги қурилишлар кетаётган бўлса, у ердаги ишчи коллективлари кўп миллатлидир. Нурек ГЭСининг гигант иншоотини ва Каспий денгизидаги нефть вишкалари ўрмонини, Мирзачўлдаги улуғвор ўзгаришларни ва асримизнинг буюк қурилиши БАМни кўз олдингизга келтиринг. Ахир буларнинг ҳаммаси Россия ва Грузиянинг, Украина ва Қозоғистоннинг, Ўзбекистон ва Молдавиянинг, — барча қардош республикаларнинг куч-қудрати ва меҳнати билан бунёдга келтирилмоқда.

Биз совет ёзувчилари зиммасига шундай қаҳрамонона давр билан ҳамнафас яшаб, дунё халқларига ватандошларимиз меҳнатининг мўъжизакор қудрати ҳақида сўзлаб беришдек шарафли вазифа юклатилган. 76 тилда яратилаётган совет адабиёти ўзининг интернационал пафоси билан кучли. Энг яхши асарларимиз халқлар ўртасидаги қон-қардошлик ва дўстликни мустаҳкамлаш ишига хизмат қилади. Сўнгги йилларда адабиётларимиз ўртасидаги ўзаро ҳамкорлик ва ижодий алоқалар кенг ривожланмоқда. Мана шу маданий ҳамкорликнинг янги-янги формалари вужудга келмоқда. СССР Ёзувчилар союзи барча қардош республикаларда ўтказаётган ва яхши анъана тусини олган Совет адабиёти кунлари СССР халқлари бирлигининг ўзига хос байрамларидан бирига айланмоқда.

Мен Ўзбекистонда ўтган Совет адабиёти кунлари қатнашчисиман. Қардош рус адибларини серқуёш далаларда, завод ва фабрикаларнинг гувиллаган цехларида, ўқув юртларининг гавжум аудиторияларида қанчалар қизғин меҳр-муҳаббат, жўшқин қалб эҳтиромлари билан кутиб олган эдилар. Шуни алоҳида таъкидлаш кераки, адабиёт кунларида биз фақат совет адабиёти ютуқларини тарғиб қилиш билангина чекланиб қолмадик, балки, шу билан бирга, ўзбекистонликлар қандай яшаб, меҳнат қилаётганлиги, унинг орзу-умидларини чуқурроқ билишга қизиқдик. Ўзбек адиблари ижоди ва халқ ҳаётининг теран алоқаларини тушуниб олишга ҳаракат қилдик.

Ўзбек халқи адабиётни севади. Ўз ёзувчиларини қалбдан ардоқлайди. Қатор таниқли ўзбек адиблари республиканинг илғор колхозларига фахрий аъзо қилиб сайланганлиги бунинг бир далилидир. Совет адабиёти кунларида Мирзачўлга борганимизда ҳам қувончли воқеанинг шоҳиди бўлдик. Асрий Мирзачўл бағрида гуллаб-яшнаётган донгдор хўжаликлардан бири атоқли ёзувчи Ҳамид Ғуломни самимий кутиб олиб, у билан ҳаяжонли учрашув ўтказди, ёзувчини колхоз аъзолигига қабул қилдилар. Ўзбекистонда адиблар ва улар фахрий аъзо бўлган колхозлар вақти-вақти билан ўзаро бир-бирига ижодий ҳисобот берадиларки, бу бизга ҳаётбахш социалистик мусобақанинг ўзига хос янги бир шаклидек туюлди.

Ўзбек замини бўйлаб қилинган сафар рус шоирлари учун илҳом манбаи бўлди. Талантли рус шоирлари Р. Казакова, А. Каникин ижодларида Ўзбекистон мавзуи жўшқин оҳангларда садо берди. Аслини айтганда, Ўзбекистон темаси Россия сўз санъаткорларини ва бошқа қардош республикалар адибларини кўпдан қизиқтириб келган. Ўзбекистон ҳақида романлар, достонлар, туркум шеърлар, публицистик асарлар озмунча яратилмаган! Интернационализм, халқлар дўстлиги — ўзбек совет адабиётининг илҳомбахш мавзуи. Оташин интернационалист шоир Ғафур Ғулом ижодида халқлар қардошлиги мотиви нақадар кучли пардаларда жаранглаган эди. Худди шу руҳ Ҳамид Олимжон, Ойбек, Шароф Рашидов, Зулфия, Миртемир, Рамз Бобожон, Асқад Мухтор, Ҳамид Ғулом, Раҳмат Файзий ва бошқа адибларнинг асарларида ҳам ҳукмрон.

Мен шундан мамнунманки, меҳнаткаш, қадимий ва ҳамиша навқирон ўлка — Ўзбекистон менинг шеърий ижодимга ҳам кириб келди. Ўзбекистон билан танишув бутун бошлиқ поэтик китобимни вужудга келтирди. 1974 йилда Қорақалпоғистон АССР бўйлаб сафар қилдим. Орол бўйларида, Аму соҳилларида Автоном Республика колхоз ва совхозларида бўлиб, ажойиб таассуротлар билан қайтдим. Менинг қалбимда бу ажойиб ўлка, унинг халқ хўжалиги ва маданият соҳасида қўлга киритган улуғвор ютуқлари, меҳнаткаш эли тўғрисида шеърий асарлар яратиш истаги туғилди. Бу ерлик халқ Қорақалпоқ заминини моддий мўл-кўлчилик манбаига айлантираётгани бениҳоят ҳайратлантиради кишини. Инсон меҳнати мўъжизалар яратишга қодир эканлигига бу ерда яна бир бор чуқур ишонч ҳосил қилдим.

Оқибат-натижада, Қорақалпоғистон ҳақидаги поэтик монологлардан иборат китобим дунёга келди. Мазкур тўплам фақат ўз шеърларимдангина иборат эмас. Ундан истеъдодли қорақалпоқ шоирлари И. Юсупов, М. Сеитниёзов, Г. Сеитназаров, Т. Сеитжоновлар ижодидан таржималар ҳам бор. Бу асарлар китобнинг умумий лейтмотивини бойитди.

Шу ўринда саёҳат пайтида кўрганим бир лавҳани эслаб ўтмоқчиман. Бу эпизод Автоном Республика партия ташкилотларининг раҳбарлик истеъдодини, оммага партиявий ғамхўрликнинг аниқ далили бўлади, деб ўйлайман. Қорақалпоғистон АССРнинг Мўйноқ районида «Орол» деган совхоз бор. Қачонлардир бу совхоз кўл бўйида эди ва балиқчилик хўжалиги ҳисобланарди. Об-ҳаво шароити ўзгариб кетиб, кўл суви камаяди ва балиқчилик билан шуғулланишнинг иложи бўлмай қолади. Балиқчилар энди нима қилиши керак? Ахир уларнинг аждод-авлоди балиқчи ўтган?! Одамлар илож йўлини қидира бошладилар. Баъзилар бу ердан кўчиб кетиш тараддудига тушиб қолди. Лекин район коммунистлари ана шу ҳал қилувчи дамларда одамларга ёрдамга келди. Туғишган ерларини ташлаб кетмасликни маслаҳат беришди. Шундай қилиб, балиқчилик совхози ўрнида мева ва полиз маҳсулотлари етиштирадиган йирик совхоз вужудга келди. Балиқчилар — деҳқонга айланди. Мен «Орол» совхозида бўлиб, бу ерда етиштирилган болдай ширин қовунлар таъмини тотиб кўриб, қисқа муддат ичида бу ердаги аҳоли мураккаб, аммо шарафли деҳқончилик ҳунарини нақадар аъло даражада эгаллаганликларини кўрдим. Мўйноқ районидаги «Орол» совхози меҳнаткашларига бағишлаб, «Қовун» номли достон яратдим. Достонда, жумладан, қуйидаги мисралар битилган:

Полиз бўйида у кун
Тамадди қилдим қовун.
«Ёқдими, қалай,
меҳмон?» —
Сўради кимдир мендан.
Қаршисида таърифлар,
Қовуштириб турсин қўл.
Шунчаки ноз-неъматмас,
Бир мўъжиза эди ул.
Берсам гар қисқа жавоб:
Ширинликда у ноёб.
Унда деҳқон сеҳри бор,
Қўли гул халқ меҳри бор.

Бепоён Совет Ватани — унинг чексиз яшил кенгликлари, серҳосил қир-адирлари, уфқларга туташган пахтазорлари ва ғаллазорлари, дарёлари ва ўрмонлари, тоғлари ва беҳудуд саҳролари — бари-бари гўзал!

Инсон меҳри ила гўзалдир
тупроқ,
Лекин инсон ўзи тағин
гўзалроқ!

ҚАРДОШЛИККА САДОҚАТ

Мамлакатимиз халқлари, айниқса, улуғ рус халқи билан дўстлик алоқалари тарихи илдизлари жуда узоққа бориб тақалади. Лоақал асримиз бошларидаги воқеаларни олайлик. Феодализм жаҳолатида илмдан, нурдан бебаҳра ўзбек деҳқони ва косибининг кўзини инқилобий ҳаракатлари учун она юртидан сургун қилинган рус революционерлари очди. Улар таъсирида меҳнаткаш халқ зулм истибдодининг бош сабабчисини, дўсти ва душманини аниқ билиб олди. Улар ёрдамида меҳнаткаш халқ ўз ҳақ-ҳуқуқлари учун курашга отланди.

Неза энёсидан нур эмган Ўзбекистоннинг инқилоб чавандозлари Улуғ Октябрь ғалабасидан илҳомланиб, буюк революциянинг еттинчи куниёқ Туркистон диёрида ҳокимиятни қўлга олди. Доҳиймиз В. И. Лениннинг сафдошлари В. В. Куйбишев, М. В. Фрунзе бошчилигида Совет Шарқининг мазлум халқлар учун социализм машъали бўлиб қолиши учун озмунча ишлар қилинмади.

Социалистик тузумнинг ишонган тоғи бўлмиш ишчилар синфи ҳали ёш эди. Революцион кураш тажрибасига бой рус ишчилар синфи бу борада ҳам бошқа қондошлари кабин ўзбек биродарига ҳам саховатли ёрдам қўлини чўзди. Россиянинг индустриал марказлари Ўзбекистон ишчилар синфини шакллантиришда чиндан ҳам катта тажриба мактаби, ҳаёт университети ролини ўтади.

Фашизм вабоси Европани топтаб, улуғ Ватанимизга хиёнаткорона ҳужум қилганида рус халқи барча қардош совет халқларини аҳил оилага жипслаштириб, дунёда тенги йўқ жангга бошлади, бу ҳаёт-мамот жангларида революция ғалабаларини сақлаб қолиш учун қандай жонбозлик кўрсатиш кераклигини биринчи бўлиб ўзи кўрсатди. Зоя Космодемьянская, Александр Матросовлар жасорати уларни янги қаҳрамонликларга даъват этди.

Халқларимиз дўстлиги мана шундай буюк имтиҳонлардан шараф билан ўтди.

Мирзачўл, Марказий Фарғона, Қарши, Сурхон ва Шеробод ерларини гуллаб яшнатиш ҳам халқлар дўстлигининг буюк қудрати туфайли мумкин бўлди. Умумхалқ курашида бу ерларни ўзлаштириш туфайли ирригация ва мелиорациянинг ўзига хос мактаби вужудга келди. Эндиликда бу мактабдан бутун мамлакатимиз ва ҳатто хорижий Шарқ мамлакатлари ҳам баҳраманд бўлмоқда.

Шу кунларда Ўзбекистон вакиллари Россия Федерациясининг Ноқоратупроқ зонасидаги ерларни ўзлаштиришда фаол қатнашмоқдалар. Улкан республиканинг 29 области ва автоном республикасини ўз бағрига олган бу зонада экинга яроқли 52 миллион гектар ер бор. Унинг хўжаликлари РСФСРда етиштирилаётган гўштнинг учдан бир қисмини, картошканинг ярмидан кўпрогини, сут ва тухумнинг бешдан икки қисмини етказиб бермоқда. Партиямиз бу зонада деҳқончилик маданиятини янада ошириш ҳақида махсус қарор қабул қилди ва бу ишни бутун совет халқининг интернационал бурчи деб эълон қилди. Қардошлик бурчига содиқ бўлган Ўзбекистон меҳнаткашлари Новгород, Иваново ва Волгоград областларида тўртта совхоз қуриш, 16 минг гектар ерга сув чиқариш, 65 минг гектар ернинг ботқоғини қуритиш, 180 минг квадрат метр уй-жой ва бошқа кўплаб объектларни фойдаланишга топширишга аҳд қилишган.

Республикамиз вакиллари қалбларининг амрини бажо келтириб, ўз оғаларига ёрдамлашмоқдалар.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

ВЬЕТНАМЛИК МЕҲМОНЛАР БЕЛОРУССИЯДА

МИНСК, 5 август. (ТАСС). ВКП Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоси, ВСР Миллат Мажлиси доимий комитетининг Раиси Чионг Тинь бошчилигидаги Вьетнам Социалистик Республикаси Миллат Мажлисининг делегацияси бугун Белоруссия пойтахтига келди.

СССР Олий Совети Миллатлар Совети Ташқи ишлар комиссиясининг аъзоси Л. Н. Толкунов, шунингдек ВСРнинг СССРдаги элчиси Нгуен Хиу Кхиеу делегация билан бирга келдилар.

Минск аэропортида меҳмонларни Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. А. Смирнов, БССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари В. Е. Лобанок, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Делегация Белоруссия Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. М. Машеров вьетнамлик ўртоқларни самимий табриклаб, шуни таъкидладики, совет кишилари иккала қардош партиялар ва халқлар ўртасидаги қардошларча дўстлик, ҳамкорликни юксак қадрлайдилар, бу дўстлик ва ҳамкорлик йилдан-йилга мустаҳкамланиб ва ривожланиб бормоқда. П. М. Машеров Вьетнам меҳнаткашларининг ватанни бирлаштириш, тинч қурилиш йўлидаги курашда кўрсатаётган куч-ғайратларига юксак баҳо берди.

П. М. Машеров республика меҳнаткашлари КПСС XXV съезди режаларини қандай амалга ошираётганликлари тўғрисида, белорусс халқи Улуғ Октябрь юбилейини зўр завқ-шавқ билан нишонлашга ҳозирлик кўраётганликлари ҳақида, Белоруссия меҳнаткашлари янги Конституция лойиҳасини нақадар илҳом билан кутиб олиб, муҳокама қилаётганликлари ҳақида сўзлаб берди. У Белоруссияда замонавий саноат тармоқлари ривожланаётганлигини, бу республика жуда катта илмий марказ бўлиб қолаётганлигини таъкидлади.

Делегация бошлиғи Чионг Тинь Вьетнам коммунистлари, бутун Вьетнам халқи шаънига айтилган самимий сўзлар учун қизғин ташаккур билдирди.

У бундай деди: биз Улуғ Ватан уруши йилларида белорусс халқи мислсиз қаҳрамонона жасорат кўрсатганлигини яхши биламиз. Сизлар Совет Иттифоқидаги бошқа қардош халқлар билан биргаликда тарихий ғалаба қозондингиз, жаҳонни фашизмдан халос қилдингиз, урушдан кейин эса, хўжаликнинг барча тармоқларида жуда катта меҳнат муваффақиятларига эришдингиз. Ана шу муваффақиятлар натижасида республикангизнинг қиёфаси анча ўзгариб кетди.

Делегация бошлиғи делегация аъзоларининг кўпчилиги Совет Иттифоқида бир неча марта бўлганлигини таъкидлади. Лекин бизнинг бу визитимиз, деди у, аввалги визитлардан шу билан фарқ қиладики, биз сизларнинг ҳузурингизга шонли юбилей — Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги нишонланадиган йилда келдик.

У Вьетнам халқининг ўз мустақиллиги учун, Америка империализмининг агрессиясига қарши кураши тўғрисида гапириб, бундай деди: Совет халқининг қардошларча, беғараз ёрдами туфайли ғалабага эришиш мумкин бўлди. Вьетнам халқи буни ҳеч қачон унутмайди.

Вьетнам парламент аъзолари шу куни БССР Олий Совети Президиумида бўлдилар.

Шундан кейин меҳмонлар ғалаба майдонига бориб, Совет Армияси жангчилари ва партизанларнинг ёдгорлик обидасига гулчамбар қўйдилар. Улар фашизмга қарши курашда жонини фидо қилган Совет жангчиларининг хотирасини бир минут сукут сақлаб, ҳурмат билан эсга олдилар.

ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР КУНИ ШАРАФИГА

Ўзбекистон пўлат магистралларининг меҳнатчилари ўзларининг профессионал байрами — Бутуниттифоқ темирйўлчилар кунини нишонламоқдалар.

Байрам арафасида ишлаб чиқариш илғорлари, Тошкент жамоатчилигининг вакиллари пойтахтдаги Темирйўлчилар маданият саройида бўлиб ўтган тантанали йиғилишга келдилар. Ўрта Осиё магистралининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. М. Қодиров доклад қилди.

Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида эришган юксак кўрсаткичлари учун Ўрта Осиё темирйўли коллективига СССР Темирйўл министрлиги билан тармоқ касаба союз Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи берилганлиги тўғрисидаги хабарни йиғилиш аҳли қарсаклар билан кутиб олди. Байроқни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов топширди.

(ЎзТАГ).

СССР КОНСТИТУЦИЯСИ ЛОЙИҲАСИ УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

ҲАЁТИМИЗНИНГ АСОСИЙ ҚОНУНИ

ҚАЛБИМДАН ЧИҚҚАН СЎЗЛАР

Конституция лойиҳаси матбуотда эълон қилиниши билан барча совет кишилари қатори Хива шаҳридаги В. И. Ленин номли 10-ўрта мактаб коллективи ҳам уни кенг муҳокама қилиб, ўз фикрларини баён қилди.

Оддий бир инсон, оддий бир халқ ўқитувчиси сифатида янги Конституция лойиҳасини диққат билан ўқир эканман, Конституцияда баён қилинган янги ва янги фикрлардан ҳаяжоним дилимга сиғмай, кўзимда беихтиёр қувонч ёшлари қалқиди. Ахир мен ким эдим-у, ким бўлдим? Ўтмишда борарга ерим бўлмаган беватан бир етим... Бугун олий маълумотли, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи...

Кўҳна қадимий Ичон қалъа, Арк дарвозаси олдидан қорамол ҳайдаб ўтар эканман, Асфандиёрхоннинг ўғли Бобожон тўра бир тўда болалар ичидан югуриб келиб юзимга тарсаки туширгани, думалатиб елкамга тепгани, Бобожон тўра атрофидаги бой ва амалдорлар болаларининг хо-холашиб кулишлари қулоғимдан кўтарилгани йўқ ҳали. Бу ҳақорат ва калтак хонлик тузумининг менга берган дастлабки «меваси» эди. Бу каби ҳақорат ва калтаклар хонлик тузумидаги жабр-зулмнинг учқуни ҳам эмас эди. Хонлик тузуми ва хон ҳукумати зўрлик ва зўравонлик асосига қурилган тўралар, зодагонлар, бойлар, руҳонийлар ва маҳаллий амалдорларнинг ҳокимияти эди. Биз эса Советлар даврида, Совет ҳокимияти даврида бахтиёр ҳаёт кечираётирмиз. Бизнинг давлатимиз, Конституциямиз 1-моддасида кўрсатилганидек, умумхалқ давлатидир. Давлатимизга, аввало меҳнат аҳлига бахт ато қилган партиямизга миннатдорчилигимиз беҳад. Марҳум онам Бибисоранинг «Болам, ҳукуматнинг обрўси сўнмайди, чунки ҳукумат етимларнинг бошини силаб, бева-бечораларга, ночавонларга ғамхўрлик қиляпти. Золим хонлар етим-есирларни, девона ва ожизларни сира ўйламас эдилар», — деган гаплари ҳали ҳам қулоғимда жаранглайди.

Урганч районининг Бекобод қишлоғида Нариманов номли колхознинг 3-бригадасида 82 баҳорни кўрган Ваисбобо Абдуллаев яшайди. У колхоз қурилишининг ветерани, ҳозир пенсионер. Ваисбобо ҳунарманд-дурадгор уста бўлиб, йигитлик даврини Хивада, кишилар эшигида, Ясовулбоши Рўзимуҳаммад маҳрам каби амалдорлар эшигида юриб, уларга уй-жой, ҳовли-ҳарам қуриб бериб ўтказган. Яқинда бўлиб ўтган бир қуюқ суҳбатда бобо дастрўмоли билан пешана терларини артиб деди: «Раҳимбой, мен хон замонасини ҳам кўрдим, явмут замонасини ҳам. Лекин совет давридагина қошиғим ошга ботди. Юртда колхоз қурилиб, бутун куч-қувватимни колхозга сарфладим. Ҳозир 82 ёшдаман, уй-рўзғор ишларига қарашаман. Йиғим-терим кунлари пахта тергани далага чиққан бўламан, болаларга ёрдам бераман. Гапнинг сирасини айтсам, ҳукуматнинг буйруғи билан колхоз эл қатори менга пенсия кесиб қўйибди».

Хива шаҳар 8-маҳалланинг «Октябрь 50 йиллиги» кўчасининг 50-ҳовлисида истиқомат қилувчи кекса пенсионер ўқитувчи Қурбонжон Назарова янги Конституция лойиҳасини ўқиб, олган таассуротларини шундай изоҳлайди: «Конституциянинг 45-моддасида СССР гражданлари илм олиш ҳуқуқига эгадирлар, — дейилган. Фарзандларим — ўғил-қизларим, келин-куёвларим олий маълумот олиб, ўқитувчилик қилиб, халққа, элу юртга хизмат қилаётирлар. Менинг ўзим оддий Исмоил сувчининг қизи эдим. Партия ва ҳукумат кўплар қатори мени ҳам ўқитиб, кўзимни очди, уйлик, жойлик қилди, фарзандларим эл хизматида, невараларим бепул ўқиб, илм ўрганмоқдалар. Ҳукуматимиз яшасин».

Шаҳримизнинг 7-маҳалласида истиқомат қилувчи Қодир кийинчи деб шуҳрат қозонган бир қария бор, бу киши 96 ёшга кирганлар. Қодир ота ҳали ўзларини бардам ҳис этадилар. Куни кеча суҳбатда Қодир ота: «Домла ака, мен сизга айтсам, ҳукуматимизнинг сира бахти ётмайди. Муни қаранг ҳамиша унинг иши ободончилик. Мен Мадраҳим хон, Исфандиёр хон, Жунаид хон замонларини ҳам кўрдим. Бундай тўқлик, фаровонлик ҳеч қачон бўлмаган, — дедилар. — Оқшом неварам, сизнинг шогирдингиз Отабой қўлида газет олиб ўқиб ўтирган экан, қаттиқроқ ўқи, мен ҳам эшитай дедим. Эшитсам, Конституция лойиҳаси экан, унда одамлар ҳақида ҳукуматимиз кўп яхши гапларни ёзганлар, қарилик пенсияси ҳақида ҳам яхши гаплар айтилган. Ҳақиқатан бахт китоби экан».

Менинг ўзим 67 ёшда бўлсам ҳам ҳали қариганим йўқ, 47 йил ўқитувчилик қилсам ҳам ҳали чарчамадим. Қариялар билан ҳам, ёшлар билан ҳам ҳамнафасман. Ёш ўқитувчиларга бош-қош бўлиб, ёш авлодни коммунизмнинг актив қурувчилари қилиб тайёрлашда хизмат қилаётирман. Мактабда намунали она тили ва адабиёт кабинетлари ташкил қилдим. Синфдан ташқари ишларга: адабиёт, газетачилик, драма ва хор тўгаракларига раҳбарлик қиламан.

Мактабимизда ўқув-тарбия ишлари кабинет системасига кўчирилган. Бу ерда 1500 га яқин ўқувчи 100 га яқин устозлар қўлида таълим олмоқда. Бу йил мактабни 69 ўқувчи тамомлади. Ўқувчиларнинг кўпчилиги ҳунар-техника билим юртларига, тикувчилик, бадиий буюмлар, янги ташкил топган гиламчилик фабрикаларига ишга кетдилар.

Мен Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Конституция лойиҳасини чин қалбимдан маъқуллайман, чунки Конституция лойиҳасида улуғ доҳиймиз В. И. Ленин ғоялари ўз ифодасини топган.

Раҳим НАЗАРИЙ,
Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи.

Ёшларга ғамхўрлик

Коммунистик партия ва Совет давлати ёшларга таълим-тарбия бериш, уларга касб-ҳунар ўргатиш ва ишга жойлаштириш ҳақида доимо ғамхўрлик қилиб, бу масалага катта аҳамият бериб келмоқдалар. Бу ғамхўрлик шу кунларда кенг муҳокама қилинаётган СССР янги Конституцияси лойиҳасида ҳам ўзининг ёрқин ифодасини топган. Техникум коллективи бахт-иқбол қомусининг ҳар бир моддасини якдиллик билан қизғин маъқулламоқдалар.

Тошкент мева-сабзавотчилик техникуми 1966 йили академик Р. Р. Шредер номидаги Ленин орденли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-текшириш институти ҳузурида ташкил топган. Ўтган шу қисқа муддат ичида бу кадрлар маскани республикамиз колхоз ва совхозлари учун кўплаб агрономлар, техник ва механикларни тайёрлаб берди.

Техникумда кабинет ва лабораториялар иши юксак савияда ташкил қилинган. Бу эса ўқувчиларга назарий билим бериш ва амалий машғулотларнинг ишчанлик билан малакали ўтишида муҳим омил ҳисобланади.

Ҳунар маскани Ўрта Осиё республикалари учун ҳам ўрта малакали ўрмон хўжалик мутахассислари тайёрлаб бермоқда. Боғларда, узумзорларда меваларни ва сабзавот экинларини етиштиришда бажариладиган ишларни техника воситасида енгиллаштириш йўллари батафсил ўргатилмоқда.

Билим даргоҳи ўтган йиллар ичида 464 нафар мева-сабзавот агрономи, 166 нафар техник-ўрмончи, 104 нафар техник-механик тайёрлаб колхоз ва совхозларда ишлаши учун йўлланма берди.

Техникум ўқитувчилари билим ва тажрибасини доимо ошира бориб, фақат ўрта маълумотли мутахассисларгина тайёрламасдан, республикамизнинг колхоз ва совхозларида ишлаб юрган мева-сабзавотчилик агрономларининг малакасини оширишга ҳам ҳисса қўшмоқдалар. Шу вақт ичида 216 киши бир ойлик малака ошириш курсини битириб чиқди. Ҳозир 570 киши билим олмоқда.

Бригадир ёки агроном йирик ва мураккаб хўжаликнинг раҳбари. У ерни, одамни, машина ва тракторни билиши, ташкилотчи ва тарбиячи бўлмоғи керак. Шу сабабли бундай юксак фазилатларни шакллантириш учун техникумда ўқувчилар орасида таълим-тарбия ишлари савиясини оширишга катта эътибор берилмоқда.

Ёшларга пухта билим бериш, малакали кадрлар тайёрлаш мақсадида педагогик коллективимиз турли техник воситалардан унумли фойдаланиб келмоқдалар. Ўқувчилар дала ишлаб чиқариш практикасини академик Р. Р. Шредер номидаги Ленин орденли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-текшириш институтининг филиалларида ва «Кенсой» ўқув базасида ўтказадилар. Бу эса олинган билимларни амалиётда мустаҳкамлаш имкониятини бермоқда. Бу йил 70 нафар йигит ва қиз агрономлик касбини эгаллаб, мустақил ҳаётга йўлланма олди.

СССР Конституцияси лойиҳанинг 40-моддасида СССР гражданлари ўзларининг лаёқатларига, қобилиятларига, ўрганган касбларига, олган билимларига мувофиқ равишда ва жамият эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда касб, машғулот ва иш танлаш ҳуқуқига эгадирлар деб таъкидланади. Аслида ҳам шундай. Техникумимизни битирган кўплаб ёшлар шу кеча-кундузда республикамизнинг турли жойларида муваффақиятли ишламоқдалар.

СССР янги Конституцияси лойиҳасида, жумладан, 42-моддада «болалар меҳнатини тақиқлаш билан» деган ибора бор. Бизнингча, **умумтаълим мактаблари, ҳунар-техника билим юртлари, ўрта махсус ўқув юртлари программаларида кўзда тутилганидан бошқа ҳолларда болалар меҳнати тақиқланади, шаклида берилса,** айни муддао бўлар эди.

А. АБДУЛЛАЕВ,
Тошкент районидаги «Тошкент» мева-сабзавотчилик техникуми директори.
Д. ОМОНБОЕВА,
техникум партия ташкилотининг секретари.

АГРЕГАТЛАР МАВСУМГА ТАХТ БЎЛСИН

КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш учун курашаётган республикамиз пахтакорлари юбилей йилида зиммаларига юксак — давлатга 5 миллион 360 минг тонна «оқ олтин» топшириш мажбуриятини олганлар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхозлари, пахта заводлари ва тайёрлов пунктларининг 1977 йилги пахта ҳосилини териш ҳамда тайёрлашга ҳозирлиги тўғрисида»ги қарорига жавобан, Ставрополь улкасидаги Ипатово райони тажрибаси бўйича Оқолтин район меҳнаткашларининг пахта, маккажўхори ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини тайёрлаш ҳамда қисқа муддатларда йиғиштириб олиш тўғрисидаги ташаббусини қўллаб-қувватлаб, кўпгина колхозлар ва совхозлар ғўзага ишлов бериш ишларини қулай муддатларда, сифатли ўтказяптилар.

Шу билан бир вақтда кўпгина хўжаликларда йиғим-терим мавсумига тайёргарлик ишлари кенг қулоч ёйдирилмоқда. Ўтган йиллардаги каби бу йил ҳам етиштирилган ҳосилни механизмлар воситасида йиғиб-териб олиш учун пухта тайёргарлик кўрилаётир. Юбилей йилида ҳосилни 70 процентгача агрегатлар ёрдамида йиғиштириб олиш вазифаси қўйилмоқда.

Техникани мавсумга ўз муддатида тайёрлаш етиштирилган ҳосилни қисқа муддатларда ва сифатли йиғиштириб олишнинг асосий шартидир. Илғор хўжаликлар, районлар ва областларнинг кўп йиллик тажрибаси шуни кўрсатадики, қаерда техника ремонтига барвақт киришилса, йиғим-терим бошлангунга қадар техниканинг тўла тахт бўлишига эришилса, ўша ерда машина теримида, агрегатлардан фойдаланишда юксак кўрсаткичлар қўлга киритилмоқда.

Кўпгина колхозлар, совхозлар ва районлар ғўзага ишлов бериш, ҳосил тўплаш ишларини кучайтириш билан бирга йиғим-терим техникаси ремонтини ўз вақтида бошладилар ва бу ишни асосан тугалладилар. Масалан, Сурхондарё областидаги Ленин йўли районининг хўжаликлари 334 пахта териш машинасининг ҳаммасини тайёр ҳолга келтирдилар, бошқа йиғим-терим техникаси ремонтини тугаллай деб қолдилар.

Қуйи Чирчиқ, Қизилтепа, Юқори Чирчиқ, Гагарин, Оқдарё, Сариосиё, Жиззах, Қўрғонтепа, Норин, Учқўрғон, Комсомолобод районларининг колхоз ва совхозлари ҳам машиналар ремонтини тугаллаяптилар. Сирдарё области хўжаликлари июлнинг иккинчи ярмида машиналарни кўп ремонтдан чиқаришга эришдилар. Бу ерда шу давр ичида 480 пахта териш машинаси тахт қилинди. Жиззах областида эса 451 машина мавсумга шай бўлиб турибди.

Бироқ, қатор областлар, районлар ва хўжаликларда ўтган йиллардаги камчиликлар такрорланмоқда, йиғим-терим техникасини мавсумга тайёрлашда сусткашликка йўл қўйилмоқда.

Йиғим-терим кампаниясига оз муддат қолган бўлсада, айрим жойларда техника ремонти ўта суст бормоқда. Масалан, Хоразм областида июлнинг иккинчи ярмида бор-йўғи 190, Қорақалпоғистон АССРда 169, Фарғона областида 163 пахта териш машинаси ремонтдан чиқарилди. Қорақалпоғистон АССРнинг кўпгина хўжаликларида техникани тайёрлаш кечикмоқда. Бу ерда машиналарнинг атиги 40,5 проценти, кўрак чувиш механизмларининг 30,8, кўрак узиш машиналарининг 21 проценти мавсумга шай қилинди.

Ленинобод, Қўнғирот, Шуманай, Боғот, Булунғур районларидаги колхозлар, совхозлар, қишлоқ хўжалик органлари раҳбарлари ва мутахассислари адресига ҳам шундай фикрларни айтиш керак. Бу районларда 1 августгача пахта териш машиналарининг ярмидан озигина мавсумга тайёр қилинган.

Мутахассислар ўтказган текширишлар шуни кўрсатдики, бу ва қатор бошқа районлардаги кўпгина хўжаликлар ремонт ишларини суст ташкил этяптилар, бу ишга ремонтчилар ва механизаторлар етарли жалб қилинмаган, унумли ишлаш учун уларга нормал шароитлар яратиб берилмаган.

Айрим областларда пахта териш машиналари ремонтига етарли миқдорда механизаторлар ажратилган эмас. Масалан, Қорақалпоғистон АССР хўжаликларида ремонт ишларида эҳтиёждаги 3 минг ўрнига бор-йўғи 1600-1700 киши, Қашқадарё области хўжаликларида эса 1800 ўрнига 800-1000 киши қатнашмоқда. Бу ҳол Жиззах ва Самарқанд областларида ҳам учрайди.

Қатор хўжаликларда техниканинг сифатсиз ремонт қилинишига йўл қўйилмоқда. Самарқанд, Сурхондарё ва Сирдарё областларининг «Узсельхозтехника» район бирлашмалари ва қатор хўжаликларида ремонтдан чиқарилган пахта териш, кўрак чувиш, кўрак узиш машиналари текшириб кўрилганда улардан кўплаб нуқсонлар чиқди. Госсельтехнадзор органлари Самарқанд областида текшириш ўтказилган 1436 машинадан 234 таси техника талаблари бузилганлигини аниқлади. Шу областдаги «Узсельхозтехника» район бирлашмаларида ремонтдан чиқарилган 306 машина текширишдан ўтказилгандан кейин улардан 52 таси ремонтга қайтарилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорида белгилангандек:

Пахта териш машиналари, транспорт тракторлари, прицеплар, погрузчиклар 15 августгача, подборщиклар, кўрак чувиш ва кўрак узиш машиналари, техника хизмати кўрсатиш, механизациялашган заправка қилиш воситалари 20 августгача мавсумга тўла тахт қилиниши керак.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, «Узсельхозтехника» республика бирлашмаси, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзлари республика комитети пахта териш техникасини тайёрлаш ва ремонт қилишни тугаллаш бўйича 1977 йил 20 июлдан 20 августгача эълон қилган зарбдор ойлик машиналарни белгиланган муддатда мавсумга тахт қилишга имкон беради.

Колхозлар, совхозлар, қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари ва мутахассислари техникани белгиланган муддатда мавсумга тайёрлаш чораларини кўришлари лозим. Бунинг учун барча хўжаликларда ремонт бригадаларини мустаҳкамлаш, бу иш билан банд бўлган механизаторлар сонини кўпайтириш, уларга зарур ишлаб чиқариш ва маиший шароитлар яратиб бериш, «Узсельхозтехника» бирлашмалари, колхоз ва совхозлардаги устахоналар ишини яхшилаш, ремонт ишларини 1,5-2 сменада ташкил этиш, техникани намунали ремонт қилиш учун ўзаро мусобақаларни кенг қулоч ёйдириш талаб қилинади.

«Узсельхозтехника» область ва район бирлашмалари бу борада хўжаликларга катта ёрдам беришлари зарур.

оламда нима гап

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ЙЎҚОЛСИН НЕЙТРОН БОМБА!

АҚШда оммавий қирғин қуролининг янги турларини ишлаб чиқариш режалари тузилаётганлиги муносабати билан жаҳон тараққийпарвар жамоатчилиги жуда ташвиш чекмоқда. Жаҳон Тинчлик Кенгашининг 6-13 август кунлари нейтрон бомбага қарши халқаро ҳаракат ҳафталиги ўтказиш тўғрисидаги даъвати оммавий равишда қўллаб-қувватланаётганлиги шу ташвишнинг ифодасидир. Жаҳон жамоатчилиги Пентагоннинг оммавий қирғин қуроли янги турларини ишлаб чиқаришга киришишдан иборат жиноятқорона планларига қарши норозилик билдириш билан бирга бу планларнинг амалга оширилиши — ташқи сиёсат борасида жуда аянчли, салбий оқибатларга сабаб бўлиши турган гап эканлиги хусусида ҳам зўр хавотирлик изҳор этмоқда.

Биринчидан, Вашингтон нейтрон бомба ва қанотли ракеталар ишлаб чиқариш тўғрисида қабул қилган қарорга мувофиқ шу қуролларнинг яратилиши ядровий қуролланиш пойгасининг янги даврасини бошланишини билдиради ва қуролсизланиш масалалари юзасидан, жумладан, стратегик ҳужум қуролларини чеклаш тўғрисида олиб борилаётган музокаралар йўлига қўшимча тўсиқлар қўяди.

Иккинчидан, Америка пропагандасининг нейтрон бомба — «ядро бомбадан батамом фарқ қиладиган» қурол эканлиги тўғрисида тарғиб қилаётган ёлғон гаплари «ядро остонасини» хатарли равишда яқинлаштириб қўяди. Бу гап аслида ядро қуроли турларидан биригина бўлган нейтрон бомбадан фойдаланишни психологик жиҳатдан енгиллаштириш ва шу тариқа инсониятни ядро фалокатига дучор қилиш учун шароит яратади.

Учинчидан, модомики ўзининг инсонга таъсир қилиш характери жиҳатидан нейтрон қурол химия ва бактериология қуролига ўхшаш экан, унинг ошкора ишлаб чиқарилиши геноциднинг бошқа воситаларидан фойдаланиш тўғрисидаги тақиқни бекор қилишга йўл очиб беради.

Тўртинчидан, нейтрон қурол нисбатан арзонлиги ва фойдаланиш осонлиги сабабли кўп мамлакатлар, аввало Исроил, Жанубий Африка Республикаси, Жанубий Корея уни қўлга киритиши мумкин бўлиб қолади. Ядро клуби иштирокчиларининг составини бундай кенгайтириш натижасида «маҳаллий урушлар»да нейтрон қуролдан фойдаланиш иштиёқмандлари кўпайиб кетиш хавфи туғилади. Ҳозирги шароитда эса бу нарса халқаро ядро фалокатига олиб бориши ҳеч гап эмас.

Бутун дунёдаги холис ниятли кишилар шу кунларда Америка империалистларининг янги планларига қарши олиб борилаётган курашни активлаштириб, қуролланиш пойгаси, АҚШнинг «зўравонлик позицияси» сиёсатини қайта тиклаш йўлидаги уриниши халқларнинг кескинликни юмшатишни мустаҳкамлаш, ялпи тинчлик ва хавфсизликка эришиш муддаоларига зид бўлиб тушади, деган фикрга асосланмоқдалар.

ВЭНС САФАРГА ЧИҚДИ

АҚШ давлат секретари С. Вэнс ҳозирги вақтда Яқин Шарқнинг бир қанча мамлакатлари: Миср, Ливан, Сурия, Иордания, Саудия Арабистони ва Исроил бўйлаб сафар қилиб юрибди. Бу сафарнинг бош мақсадларидан бири араб жамоатчилигида АҚШ гўё ўзининг Яқин Шарқдаги сиёсатида шу районнинг ҳамма мамлакатларига нисбатан «бир хил муносабатда бўляпти», деган таассуротни вужудга келтиришдан иборат.

Аммо, бу — мушкул вазифа эканлиги кўриниб турибди, чунки Вашингтон билан Исроил ўртасида кўпдан бери «алоҳида муносабатлар» давом этиб келаётганлиги, бу муносабатлар амалда Қўшма Штатларнинг Исроил агрессиясини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашидан бошқа бир нарса эмаслиги яхши маълум. Исроил бош министри М. Бегиннинг яқинда Америка пойтахтига қилган визити бу муносабатлар араб халқларининг босиб олинган барча территориялардаги Исроил қўшинларини чиқартириб юбориш йўлидаги, фаластинлик араб халқининг қонуний миллий ҳуқуқларини таъминлаш йўлидаги курашига зид равишда аввалгидек ривожлана беришини тасдиқлади. Исроил бош министри Вашингтонда бўлган кунларда ўз босқинчилик йўли тўла-тўкис маъқулланишига эришишдан ташқари Америка маъмуриятидан 250 миллион долларлик энг янги ҳужум қурол-яроғларини қўшимча равишда етказиб бериш тўғрисида ваъда ҳам олди.

Тель-Авив ҳукмдорлари океан нариёғидаги ҳомийларининг мададини пайқаб турганликлари сабабли Бегин АҚШдан қайтиб келиши биланоқ Иордан дарёси ғарбий соҳилида Исроил яқинда қурган учта ҳарбий манзил расмий равишда очилишини эълон қилдилар. Шундай қилиб, қонунга хилоф равишда босиб олинган араб ерларини қўлдан бермасликка уруниш яққол кўриниб турибди, бу эса Исроилнинг қўшни араб мамлакатларига нисбатан босқинчилик йўли кучайганлигидан далолат беради. Ўз-ўзидан равшанки, бу нарса Яқин Шарқда одилона ва мустаҳкам тинчликка эришишни баттар чигаллаштиради.

Гарчи Вэнснинг Яқин Шарқ мамлакатларига қилган сафари ҳали тугалланмаган бўлса ҳам, Искандарияда бўлиб ўтган Миср — Америка музокаралари давомида пайдо бўлган бир хатарли тенденция кўриниб қолди. Бу ўринда гап Женева сулҳ конференциясини Исроил ва унга қарама-қарши бўлиб турган араб давлатлари ташқи ишлар министрларидан иборат составдаги «иш группаси» деб аталган группа билан алмаштириш йўлидаги уруниш тўғрисида бораётир.

Байрутда чиқадиган «Ан-Нидо» газетаси Миср президенти А. Садатнинг бу таклифини қаттиқ танқид қилиб, бу нарса Женева конференциясини барбод қилишдан ташқари, Фаластин Озодлик ташкилотини Яқин Шарқ танглигини бартараф этишга доир музокаралардан четлаштириш мақсадини ҳам кўзлайди, деб уқтиради. Исроил бош министри бу таклифни шоша-пиша маъқуллаганлигининг сабаби ҳам ана шундан равшан бўлиб қолади, деб таъкидлайди газета.

Америка матбуоти С. Вэнс Яқин Шарқ сафарининг ижобий натижа билан тугаш имконияти хусусида умидсизлик билан ёзмоқда, чунки бу сафар Вашингтоннинг Яқин Шарқдаги ҳозирги дипломатияси тутуруқсиз эканлиги тобора равшан бўлиб қолаётган бир пайтда ўтмоқда, зотан бу дипломатия шу райондаги аҳволни одилона ва мустаҳкам бартараф этиш учун қулай шароит яратишга олиб кела олмади.

С. КУЛИК.
В. КУДЕЛИН.
(ТАСС).

МАҚСАДЛАР БИРЛИГИ

ВАРШАВА. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев билан Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Биринчи секретари Э. Герекнинг Қримдаги учрашуви идеология муштараклиги билангина эмас, ундан келиб чиқадиган сиёсий мақсадларнинг бирлиги билан ҳам боғланган икки давлат раҳбарларининг дўстона учрашуви бўлди. Бу учрашув СССР билан ПХР ўртасида дўстлик ҳамда ҳамкорликни янада мустаҳкамлашга ёрдам берди, деб ёзади «Жиче Варшави» газетаси.

Польша — Совет Иттифоқи — манфаатларнинг муваққат иттифоқи бўлмай, бутун бир асрга мўлжалланган мустаҳкам заминга эгадир. Жаҳондаги барча тараққийпарвар кучлар Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини тантанали нишонлашга тайёрланаётган ҳозирги кунда уни ҳамма жуда яхши англаб турибди.

Европа қитъасида халқаро кескинликни юмшатиш масаласи, деб уқтириб ўтади газета, Совет Иттифоқи ва Польша раҳбарлари муҳокама қилган муҳим мавзуларнинг бири бўлди.

Л. И. Брежнев билан Э. Герек Белграддаги учрашув замоннинг руҳига мос бўлиб тушадиган муҳитда ўтказилган тақдирдагина бу учрашув ўз зиммасига юкланган орзу ва умидларни оқлайди, деб яна бир марта таъкидладилар.

(ТАСС).

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

Монголия Халқ Республикаси. Улан-Батордаги гиламчилик фабрикасининг коллективи Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани авж олдирмоқдалар. Корхонада ойлик планларни ортиғи билан адо этаётган илғорлар жуда кўп. Улар орасида гилам тўқувчи Д. Алтанцецег алоҳида ўрнак кўрсатмоқда. У йиллик топшириқни 7 ноябргача ортиғи билан бажаришга аҳд қилган.

Монцамэ — ТАСС фотоси.

ҒАЛЛА ЎРИБ БЎЛИНДИ

Югославия далаларида ғалла ўрими тугалланди. Об-ҳаво шароитлари ноқулай келишига қарамай, дастлабки маълумотларга қараганда, 5 миллион тоннадан ортиқ ҳосил йиғиштириб олинди. Республиканинг асосий ғалла кони — Воеводинанинг қишлоқ меҳнатчилари алоҳида муваффақиятга эришдилар. Улар 2 миллион 140 минг тонна дон топшириб, мамлакатнинг шу районни учун буғдой етиштиришда рекорд қўйдилар.

ШОНЛИ САНА ШАРАФИГА

Байрутда Ливан — Совет дўстлиги жамиятининг ташаббуси билан Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги байрамини ўтказиш учун Ливан миллий комитети тузилди.

Мамлакатнинг собиқ бош министрлари Р. Караме, А. Яфи, Т. Солиҳ, А. ал-Ҳафиз, таниқли жамоат арбоблари ва сиёсий арбоблар, таниқли шоирлар бу комитет составига кирди.

Жамиятнинг президенти Ҳ. Ҳусайний бу ерда ўтказилган қабул маросимида бундай деди: Совет давлати ташкил топганидан буён ўтган қисқа бир давр ичида улуғ Ленин ва Совет Иттифоқи Коммунистик партияси раҳбарлигида жаҳоннинг энг йирик давлатига айланди. Бу давлатнинг экономика соҳасида ҳам, маданият ва социал тараққиёт соҳасида ҳам эришган муваффақиятлари бутун инсониятни ҳайратда қолдирмоқда. Совет халқи турмуш даражасининг муттасил юксалиб бораётганлиги, деб таъкидлади у, Улуғ Октябрь ғояларининг тўғрилигини исбот қилади. Совет давлатининг ҳамма муваффақиятлари совет халқининг Коммунистик партия раҳбарлигида қилган фидокорона меҳнати туфайли, шунингдек ташқи сиёсатнинг ленинча принципларини — тинчликни мустаҳкамлаш, тинч-тотув яшаш ва бир-бирини ҳурмат қилиш принципларини амалга ошириш туфайли қўлга киритилди.

Араб халқлари, деди Ҳ. Ҳусайний, ўзларининг Исроил томонидан босиб олинган территорияларини озод қилиш ва фаластинлик араб халқининг қонуний миллий ҳуқуқларини тиклаш йўлида олиб бораётган курашини Совет Иттифоқи доимо беғараз қўллаб-қувватлаб келаётганлигига ишонч ҳосил қилдилар. (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **БОНН.** Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги муносабати билан «ГФР—СССР» жамиятлари федерацияси Ғарбий Германиянинг турли районларида «Совет Иттифоқи кунлари»ни уюштирмоқда. Мюнхенда шундай кунлар бошланди. Программага мувофиқ, бунда бадиий виставкалар ўтказилади, Совет ҳокимиятининг 60 йили мобайнида СССР эришган муваффақиятлар ҳақида, Совет давлатининг тинчликсеварлик сиёсати тўғрисида доклад ва лекциялар ўқилади.

«Совет Иттифоқи кунлари» Гамбург, Саарда, Рур областининг саноат марказларида ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларида ҳам ўтказилади.

● **ЛУАНДА.** Ангола Халқ Республикасининг транспорт министрлиги Совет Иттифоқидан кўпгина автомобиллар сотиб олди. Бу автомобилларнинг бир мингга яқини шу йил ичида мамлакатга етказиб берилади. Автомобилларга хизмат кўрсатиш учун совет инженерлари ва техникларининг биринчи группаси, шунингдек миллий мутахассис кадрлар тайёрлаш учун ҳунар-техника марказларининг ўқитувчилари бу ерга келишди.

Совет Иттифоқидан олинадиган автомобиллар республиканинг транспорт системасини тиклашга ёрдам беради.

● **ДЕҲЛИ.** Ҳиндистон ҳукуматининг бош министр Мораржи Десаи бошчилигидаги план комиссияси миллий экономикани ривожлантиришнинг 6-беш йиллик планини ишлаб чиқишга киришди. Бу план 1979—1984 йилларга мўлжалланган. Планда ана шу беш йиллинда қишлоқ хўжалигини интенсивлаштириш, қишлоқ жойларда аҳолини иш билан таъминлаш, шунингдек мамлакатда ирригация лойиҳаларини амалга оширишга катта эътибор берилади.

● **ЖЕНЕВА.** БМТнинг иқтисодий ва социал кенгаши Фаластин халқига ёрдам бериш тўғрисидаги резолюцияни овозларнинг ғоят кўпчилиги билан қабул қилди.

АҚШ делегацияси бу резолюцияга қарши овоз берди.

● **ЛИМА.** Перу ҳукумати давлат сектори ва хусусий сектордаги ишчи ҳамда хизматчиларнинг иш ҳақини кўпайтириш тўғрисида қарор қабул қилди. Айни вақтда хусусий сектордаги малакасиз ишчиларнинг минимал иш ҳақи оширилди. (ТАСС).

КОСМОСДА ХАЛҚАРО БИОЛАБОРАТОРИЯ

«Космос» туркумидаги йўлдошлар халқаро ҳамкорлик орбиталарига чиқмоқда. 3 август куни Совет космодромидан учирилган «Космос-936» буни яққол тасдиқлайди. Унинг ичида ягона лаборатория бўлиб, Совет Иттифоқи, Франция, АҚШ мутахассислари, Чехословакия, Венгрия, Румыния ва бошқа социалистик мамлакатларнинг олимлари унинг учун тадқиқот программасини тайёрлаб берди.

Ер атрофи орбиталарида космонавтларнинг ишлаши тобора мунтазам характер касб этиб, уларнинг учишлари тобора амалий тарзда ўтмоқда, деди журналистлар билан суҳбатда медицина фанлари доктори Н. Н. Гуровский. Шу учишларни таъминлаш ҳамда космосда организм ҳаёт фаолиятининг асосларини билишда каттагина тажриба орттирган космик медицина кўз ўнгимизда ғаройиб бир фандан амалий билим соҳасига таяниб бормоқдаки, усиз инсоният космосни ўзлаштириш ва ундан фойдаланиш борасидаги илмий ва хўжалик фаолиятини янада кенгайтириб юбора олмайди. Махсус биологик йўлдошлар космонавт бошқарган ҳолда учишларни таъминлаш методикасини планли равишда ривожлантириб юборишга ҳамда айни маҳалда фундаментал биология ва амалий медицинани ғалати шароитларда тирик организмнинг яшаш хусусиятлари тўғрисидаги янги билимлар билан тўлдириб боришга имконият беради.

Совет ва Америка космонавтлари «Салют» ва «Скайлэб» орбитал станцияларининг бортида узоқ муддат олиб борган иш одам ер доирасидан узоқ вақт чиқиб кета олиши мумкинми, деган масалани кун тартибидан чиқариб ташлади. Аммо космик медицина соҳасидаги таниқли мутахассислардан бири академик О. Г. Газенконинг айтишича, бугунги кунда медикларнинг вазифаси одамнинг узоқ экспедиция қилишига рухсат бериш ёки рухса бермасликдан кўра «киши яшайдиган космик уй»да хавфсиз яшаш шароитларидан бошлаб экипажни кема ичида ҳамма ҳаётий ресурслар билан таъминлашгача нормал ишлаб туриш билан боғлиқ барча масалаларни комплекс ҳолда ҳал этишдан иборатдир.

Иккинчи халқаро биологик лабораториянинг мавжудотлари орасида (биринчиси 1975 йил «Космос-782» йўлдошида ишлаганди) кутилмаган жонзод йўқ, дейиш мумкин. Бош илмий бўлмаларда илм-фанга яхши хизмат қилган ва учиришга атаб братиславалик биологлар етиштирган «тоза насл»даги оппоқ каламушлар космос сари старт олди. Шунга қарамай, экспериментнинг асосий янгилиги айни шу «йўловчилар» билан боғланган. Илк бор вазнсизлик шароитларида юксак даражада тараққий топган ҳайвонларга ўз вазнини сезиш имконияти яратилди — уларнинг ҳаёт таъминот системалари билан таъминланган «уй-жойлари» тезланиш вужудга келтирувчи айланадиган центрифуга платформада жойлаштирилди. Тажриба қилиб кўрилаётган бошқа бир группанинг яшаши учун вазнсизлик шароити ҳозирланди. Тажриба учун махсус ҳашарот (дрозофилла пашшаси) танлаб олинди. Франция, СССР ва Румыния биологлари тайёрлаган ва «Биоблок» номдаги программага киритилган ишнинг техникавий ва илмий томони оригиналлиги ундан ҳам кам эмас. Бу экспериментда галактик нурланиш оғир ядроларининг бир хужайрали организмларга ва ўсимлик уруғларига биологик таъсир муфассал манзарасини олиш кутиляпти.

Учиш программасида физиологик, радиобиологик, инженер-физик ўнлаб ҳар хил экспериментлар бор. Аппаратни космик нурланиш таъсиротларидан электростатик ҳимоя қилувчи система ҳам синовларни давом эттиради. Экспедиция асосий «буюртмачилари»нинг рўйхати космосга юборилган янги илмий десант программаси нечоғлик хилма-хиллигини кўрсатади. Булар орасида жаҳон илм-фанининг А. Н. Бах номидаги Москва биохимия институти ва Сан-Франциско университети, Франциядаги Л. Пастер номли институт ва Варшава авиация ва космик медицина институти, Ф. Жолио-Кюри номли Венгрия радиобиология институти ва ҳаттоки Москвадаги космик соҳадан узоқ марказий стоматология институти билан Склифосовский номли тез ёрдам институти каби каттакатта марказлари бор.

Жаҳон тараққийпарвар жамоатчилиги Хельсинки битими имзоланган куннинг икки йиллигини нишонлаётган шу кунларда жаҳон илм-фанининг «Космос-936» йўлдоши очган янги орбитаси кескинликни юмшатиш жараёни турли мамлакат олимларининг фан ва техниканинг энг муҳим соҳаларидаги ҳамкорлиги ва кооперациясини кенгайтиришнинг янгидан-янги ёрқин фактлари билан амалда тўлдириб борилаётганлигидан очиқ-ойдин далолат беради.

Н. ЖЕЛЕЗНОВ,
ТАСС мухбири.

ФОТОЛАВҲАЛАР

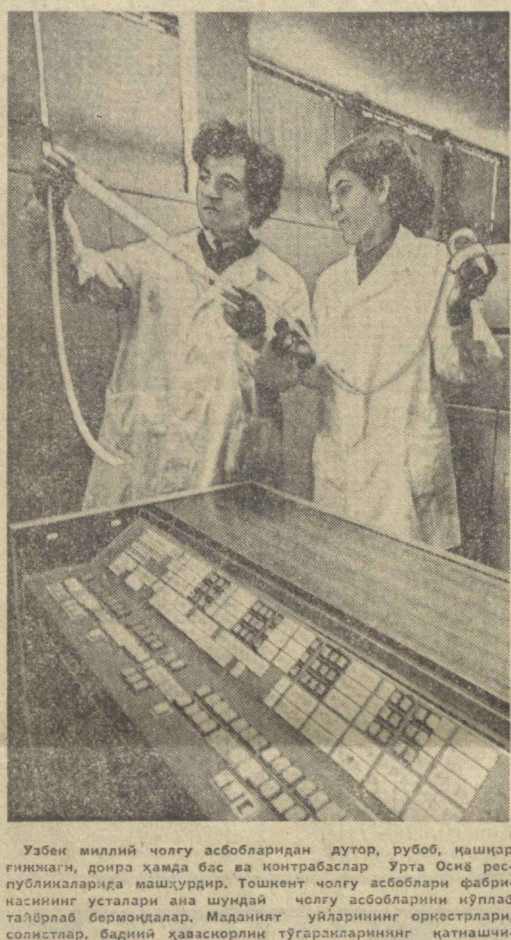

Узбек миллий чолғу асбобларидан дутор, рубоб, қашқар ғижжаги, доира ҳамда бас ва контрабаслар Урта Осиё республикаларида машҳурдир. Тошкент чолғу асбоблари фабрикасининг усталари ана шундай чолғу асбобларини кўплаб тайёрлаб бермоқдалар. Маданият уйларининг оркестрлари, солистлар, бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг қатнашчилари фабрика маҳсулотидан мамнун бўлаётирлар. Бу йил фабрика коллективи бир ярим миллион сўмлик маҳсулот етказиб беришга ҳаракат қилмоқда. Юқоридаги суратда чолғу асбоблари устаси Талъат Убайдуллаев. Урта Осиё темир йўли ҳисоблаш марказининг коллективи ўтган йилнинг учинчи кварталида СССР темир йўллари ҳисоблаш марказлари орасида иккинчи ўринни олган эди. Ҳисоблаш маркази энг янги аппаратлар, электр ҳисоблаш машиналари билан жиҳозланган. Бу ерда турли хилдаги вазифаларнинг катта комплекси ҳал этилади. Пастдаги суратда: ахборотларни таҳлил этиш группасининг раҳбари катта инженер И. Каримов ва машина залининг инженер-математиги Я. Тўлагановалар.

И. Глауберзон фотолари.

БАХТИМИЗ УЧУН КУРАШГАНЛАР

ҚИЗИЛ КОМАНДИР

Шу йилнинг январь ойи. Наманган область партия комитетининг конференцияси давом этарди. Конференция президиуми минбарида область партия, совет ва хўжалик раҳбарлари, халк хўжалигини ривожлантиришда жонбозлик кўрсатаётган ишлаб чиқариш илғорлари билан бир қаторда кўксини орден ва медаллар безаб турган, оппок соқолли нуроний отахон савлат тўкиб ўтирарди. Бу табаррук қарияни катта анжуманга йиғилганларнинг кўпчилиги танир, шунинг учун у минбарга чиқаётганидаёқ гулдурос қарсаклар билан олқишлаган эдилар.

...Мен Карим ота ҳақида кўп илиқ гаплар эшитгандим. Лекин у билан суҳбатлашмаган эдим. Танаффус пайтида отахон билан суҳбатлашиш учун унинг ёнига бордим.

— Ҳарфлари хиралашиб, қоғози сарғая бошлаган ҳужжатлар ўша унутилмас йилларнинг жонсиз гувоҳи... Хотирадан бир умрга жой олган кечинмалар, ҳозирги фароғатли ҳаётимиз учун жон фидо қилган қуролдош дўстлар...

Каримжон бир ёшга тўлар-тўлмас онаси вафот этди. Умр бўйи уйининг тайини бўлмаган, бойларникида гоҳо мардикор, гоҳо чоракор бўлиб кун кечирадиган отаси Ражаббой уни елкасида опичлаб юриб катта қилди. Ёз жазирамаси, қиш чилласи совуқларидан асраб қолди.

Шунча қийинчилик кўрганлари етмагандай, ҳаёт Каримжонга отани ҳам кўп кўрди. У бир бурда нон топиш ташвишида не кўйларга тушмади-ю, қандай ишларни бажармади. Яхшики, бахтига мамлакатимизда Октябрь қуёши порлаб чиқди. Наманганнинг Кушон қишлоғида туғилиб, дарбадарлик орқасида Қўқон кўчаларида санғиб юрган Каримжон пешанасига ҳам ёғду сочди. 1918 йилнинг кеч кузида уни шу ерда очилган мактаб-интернат тарбиясига олишди.

Бу даврда мамлакатимизда аёвсиз гражданлар уруши борар, Ўрта Осиёда, жумладан Ўзбекистонда босмачилик ҳаракати авж олаётган эди. Ўзларининг асосий томирлари қирқилган, лекин аввалги ҳукмронликларини қўмсаб, ўзларини ҳар кўйга солаётган ғанимлар қандай қилиб бўлмасин Туркистонда эски тузумни қайта тиклашга уринардилар. Бир йил ичида зийрак Каримжон ҳийла савод чиқариб олди. Шунинг учун ҳам 1919 йилнинг охирларида ўн етти ёшга тўлаётган ўсмир ўз аризаси билан Тошкентдаги 3-Туркистон полкига армия хизматига жўнаб кетди. Каримжон Ражаббоевнинг гражданлар уруши йилларидаги жанговар ҳаёти шу тарика бошланди.

Каримжон ака дастлаб Тошкентдаги қизил командирлар тайёрлаш 6 ойлик курсида ўқиди. Курсни битиргач, Ўрта Осиёда босмачиликни тугатиш билан шуғулланаётган буюк саркарда М. В. Фрунзе ва партия арбоби В. В. Куйбишевлар раҳбарлиги остидаги Қизил қўшин ихтиёрига юборилди. Энди у отлиқ эскадронда хизмат қила бошлади.

Ўша вақтларда қизил командирларнинг иши жуда ташвишли эди. Босмачилар гоҳ бир қишлоқни талаб ўт қўйсалар, сал ўтмасдан бошқа тарафдан от солардилар. Ниҳоят, Тошкент ва унинг яқин атрофларидаги қишлоқларда босмачи галалари барҳам топгач, Фрунзе қўмондонлигидаги Қизил қўшин ўзини «Мусулмон ўлкасининг енгилмас таянчи» деб эълон қилган Бухоро амирлигини тугатиш учун йўл олди.

Катта қурол-яроғ запасига эга бўлган, Англия ва Туркиядан мунтазам ҳарбий ёрдам олиб турган Бухоро амирлигини тиз чўктириш осон бўлмади. Бухоро территориясига кирилгач, унинг марказигача бўлган йўлда қанчадан-қанча қишлоқларни жанг билан босиб ўтишга тўғри келди.

Кунларнинг бирида Бухоро яқинидаги қишлоқлардан бирига разведкага борган Каримжон бошлиқ ўнга яқин қизил аскар амир лашкарлари қуршовига тушиб қолди. Улар қизил аскарларга қараганда сон жиҳатдан ўн баравар кўп эди. Шунга қарамасдан Каримжон ака бошлиқ разведкачилар қаттиқ қаршилик кўрсатишди. Сўнгги ўқлари қолгунча отишдилар. Ўқлари тамом бўлгач, қўл жангига ўтишди. Барибир, кўпчилик кўплигини қилди. Қизил аскарлар банди қилиб олинди.

Уларни аввалига роса қийнашди, навбатма-навбат калтаклашди, қизил аскарларнинг асосий қисми қаерда жойлашгани, сони ва қурол-яроғи миқдорини айтиб беришларини талаб қилишди. Қизил аскарлар қийноқларга мардона турдилар, душманга бир оғиз ҳам сўз айтишмади.

— Бу қизил билетнинг (босмачилар қизил аскарларни шундай деб аташарди) каттасининг бошини олинг, — бўкирди жаҳлига чидай олмаган қўрбоши.

Худди шу маҳалда кўча томондан отларнинг дупирлаган туёқ товуши ва қудратли ура садолари эшитилди.

Босмачиларга сичқон ини минг танга бўлиб қолди. Қўрбошисининг буйруғини бажаришга шайланиб, Каримжонни эшик остонасига судраб келган босмачи ҳам шошиб қолди. У қўлидаги пичоғи қолиб, қиличини қинидан суғурди-да, бандининг боши томон силкитди. Каримжон шундай даҳшатли пайтда ҳам ўзини йўқотмади. Босмачининг ҳолатини тушуниб етган эди. Қўл-оёқлари чандиб ташланганига қарамасдан қилич келиб тушаётганида бошини эпчиллик билан ён тарафга силкитиб қолди. Қилич тиғи ўнг қулоғини чўрт узиб кетди. Унинг ўрнидан отилиб чиққан қон тизиллаб босмачига сачради. Ўзича қиличини бандининг бўйнига урдим, деб ўйлаган қотил шошганича ўзини эшик сари урди-да, отга миниб ура қочди.

Қизил аскарлар разведкачиларни қутқариб қолишди. Бир ҳафтага яқин даволанган Каримжон Бухоро амирлигини тугатиш учун бўлган ҳал қилувчи жангларда фаол иштирок этди.

Амирлик истибдоди барҳам топгач, уни Бухоро атрофида изғиб юрган босмачи галалари қолдиқларини тугатиш учун қолдиришди. Шу тарика у то 1927 йилгача Бухоронинг турли шаҳар ва қишлоқларида сақланиб қолган босмачи каллакесарларга ва бошқа синфий душманларга қарши курашларда иштирок этди. Ўша дамларнинг бирида, 1923 йилнинг қишида Каримжон Ражаббоев яна бир ўлимдан қолди. Вобкент районидаги Митон қишлоғида яшовчи катта бир бой уйига яшириб қўйилган ғаллани камбағал деҳқонларга бўлиб бераётган Каримжон ака бошлиқ олти қизил аскар босмачилар қуршовига тушди. Энди нима қилиш керак? Қочишнинг иложи борми? Ҳаммасининг оёқ-қўллари чандиб ташланган. Босмачилар уларни бой ҳовлисидаги сомонхонага қамаб, устиларидан қулф солишди. Кечга яқин эса улардан бири буйруқ қилди:

— Қўлга тушган қизилларнинг бирини олиб чиқ, азоблаб гашт қилайлик. Олдин оёғини кес, кейин қўлларини!

Шу гапларни эшитди-ю, Каримжоннинг бошидан совуқ сув қуйилгандек бўлди, юраги музлаб кетди.

Эшик олдида, шундоққина остонада чарчоқдан чўзилиб ётган шўх ва қувноқ йигит Ивановни ёқасидан судраб олиб чиқиб кетишди. Каримжон эса қўллари боғлиқ ҳолда ноиложликдан тишларини ғижирлатиб, қалтираган ҳолда эшик тирқишидан воқеани кузатиб ётарди. Нима гап юз бераётганини эндигина тушуниб етган Иванов қўллари боғлиқлигига қарамасдан ўрнидан даст турди-да, ёнида турган босмачига калла қилди. Лекин уч-тўрт босмачи уни босиб ерга йиқитишди. Оёқларидан судраб тиззасигача жоду тиғи остига тўғрилашди. Иванов эса сўнгги кучларини ишга солиб:

— Яшасин революция, инқилоб душманларига ўлим! — дея қичқира олди, холос.

Каримжон кўзларини чирт юмди-да, беҳол ҳолда ўзини орқага ташлади.

Қоронғи тушди. Қизил аскарлар ўзларини олдинда нима кутаётганини тўла тушуниб етдилар. Шунинг учун ҳам бирбировларига кўмаклашиб тишлари билан арқонларини еча бошладилар. Ярим кечага борганда эса деворни тешиб, қалин қор устидан ялангоёқ яқин қишлоқларнинг бирига қочиб яширинишди. Эртасига босмачиларнинг Митон қишлоғидаги тўдаси қўлга туширилиб, қилмишига яраша жазоланди. Орадан бир йил ўтгач, 1924 йилда эса Каримжон Ражаббоев шонли Ленин партияси сафига қабул қилинди.

1927 йилда Каримжонга ўзи туғилиб ўсган жойи Янгиқўрғон райони милициясига ишга йўлланма беришди. У бу ерда сиёсий қисм бошлиғи вазифасида ишлай бошлади, сиёсий-тарбиявий ишларни авж олдириб юборди. Колхозлаштириш ишларида жонбозлик кўрсатди. Ўз ҳамкасблари Ражаббой Холматов, Иброҳим Мамашоев, Мирзакбар Мирзахолов каби чекистлар билан Омонполвон, Каримқул қўрбоши, Яхшибек понсод, Бойтуман хожи каби босмачи унсур қолдиқларини тугатишда ташкилотчилик қилди. 20-йилларнинг охирларида Тожикистон ССРнинг Ленинобод области тоғлиқларида пайдо бўлган босмачи қолдиқларини тугатиш ишларида иштирок этди.

Улуғ Ватан уруши бошланганида биринчилар қаторида ўз аризаси билан фронтга жўнаб кетди ва 1945 йил 7 майгача урушнинг жанг майдонларида она тупроқ учун курашди. Берлин учун бўлган ҳал қилувчи жангларнинг бирида оғир ярадор бўлиб урушдан қайтди. Ғалабадан кейин турли партия, совет ташкилотларида раҳбарлик лавозимларида ишлади. Босмачиларга қарши кураш ва Улуғ Ватан уруши йилларида кўрсатган жасорати учун Каримжон Ражаббоев бир неча орден ва медаллар билан тақдирланган.

* * *

...Яқинда нохуш хабар эшитдим. Каримжон ота оламдан ўтибди. Бахтимиз учун курашганлар номи унутилмайди. Унинг кўрсатган жасорати ҳозирги ва келгуси авлодлар хотирасида узоқ йиллар яшайди.

Ж. ОБИДОВ.

ЗАВОД САҲНАСИДА

«Ташкенткабель» заводи маданият саройининг драма студияси бошқирд адиби Мустай Каримнинг «Ой тутилган тунда» пьесаси асосидаги спектакль премьерасини намойиш қилиб кўрсатди. Ҳаваскорлар бу асарни Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишлаб саҳнага қўйдилар. Пьесадаги асосий роллар — бошқирд қишлоғида революциягача бўлган шафқатсиз урф-одатларга қарши чиққан Оқйигит ва Забаржат ролларини ишчилардан Валерий Сергеев ва студент Марина Кутулос зўр самимият ва маҳорат билан ижро этдилар. Ҳаваскор артистлар ёш қаҳрамонларнинг тақдирлари орқали ўтмишда қолоқ бўлган халқнинг синфий онги уйғониб ва ўсиб келаётганлигини кўрсатишга муваффақ бўлдилар.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг
«СССР 50 ЙИЛЛИГИ» НОМЛИ ТОШКЕНТ ТРАКТОР ЗАВОДИ ҚОШИДАГИ ЯНГИ ОЧИЛГАН
176-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1977—78 ўқув йили учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Пресслаш асбоб-ускуналари оператори, металл бўйича универсал токарь, универсал фрезерчи, механика-йиғув ишлари слесари, темирчилик-пресслаш асбоб-ускуналарини созловчи, асбобсоз-слесарь, электр-газ пайвандчи, программали бошқариладиган станоклар оператори, ТВЧ (юқори частотали ток) қурилмаси созловчиси, электромонтёр-электрослесарь, гальваник автомат линиялар оператори, агрегатли, махсус, тиш йўниш ва резьба-фрезерлик станокларини созловчи, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь, электр пайвандчи, электр кўтарма кранлари машинисти.

Ўқиш муддати — 1—3 йил;

темирчилик-пресслаш ускуналарини созловчи, пресс ишлаб чиқариши оператори, электр кўтарма кран машинисти.

Ўқиш муддати — 1 йил.

ЎҚИШ МУДДАТИ БИР ЙИЛ БЎЛГАН ГРУППАЛАРДА СТИПЕНДИЯ ТЎЛАБ БОРИЛАДИ ВА СЎНГГИ ИККИ МУТАХАССИСЛИККА КЎПРОҚ ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

БИЛИМ ЮРТИГА 15 ЁШДАГИ 8—10 СИНФ МАЪЛУМОТИДАГИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ГСПТУни тамомлаган йигит-қизлар тўлиқ ўрта маълумот ва танлаган касби бўйича диплом оладилар ва олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртига қабул қилинганлар уч маҳал бепул овқат, кийим-бош, махсус жомакор билан таъминланадилар. Четдан келганлар секция типидаги ётоқхоналар билан таъминланадилар.

Ўқувчиларга ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаб топилган маошнинг 33 проценти тўлаб борилади. Билим юртини тугатгандан сўнгги маоши — 250 сўмгача.

Билим юртида стадион, спорт зали, сузиш бассейни мавжуд. Ёзги каникул даврида Чимён тоғларида спорт соғломлаштириш лагерлари ишлайди.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш лозим: директор номига ариза, автобиография, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақида гувоҳнома (аттестат), яшаш жойи, отаси ёки онасининг иш жойидан справкалар, 6 та фотосурат (3x4 см.), характеристика.

ҲУЖЖАТЛАР СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ. МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юрти адреси: 700177. Тошкент 177, 1-Ташавтомаш массиви. (1. 1-«Экспресс», 24, 73-автобусларнинг, «Трактор заводи» бекати).

Тошкент тўқимачилик комбинати қошидаги
85-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
тўқимачилар ва йигирувчилар тайёрлайдиган группаларга

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10-СИНФ ҲАЖМИДАГИ ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати — 1 йил.

Мутахассислик билан бирга ўрта маълумот берадиган группаларда ўқиш муддати 3 йил.

Ўқувчилар кунига уч маҳал бепул овқат, кийим-бош ва ишлаб чиқариш практикаси давридаги иш ҳақи билан таъминланадилар.

БОШҚА ШАҲАРДАН КЕЛГАНЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР. БИЛИМ ЮРТИНИ АЪЛО БАҲОЛАР БИЛАН БИТИРГАНЛАР ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ИМТИЁЗЛИ РАВИШДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

БИЛИМ ЮРТИГА 8-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТ БИЛАН КИРГАНЛАР КОМБИНАТ ҚОШИДАГИ ИШЧИ-ЁШЛАР МАКТАБИНИНГ 9-СИНФИГА КИРИБ ЎҚИШЛАРИ МУМКИН

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома, соғлиғи тўғрисидаги справка (справка формасини билим юрти беради), турар жойидан справка, 3x4 см. катталикдаги 4 дона фотосурат, мактабдан характеристика.

Билим юртининг адреси: 700092, Тошкент шаҳри-92, Абдулла Қаҳҳор кўчаси, 34-уй.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

7 АВГУСТ

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Зарядкага сафланинг. 10.30 — Будильник. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — «Ҳовлидаги одам» (бадиий фильм, 4-серия). 13.05 — Музикали киоска. 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — «Қишлоқ ўқитувчиси» (бадиий фильм). 16.25 — Ҳужжатли фильм. 17.15 — Бугун — Бутуниттифоқ темирйўлчилар куни. 17.30 — Совет қўшиқлари антологияси. 17.55 — Халқаро панорама. 18.25 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Янгиликлар. 19.20 — «Фитиль». 19.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 20.30 — СССР Конституцияси лойиҳасини муҳокама қиламиз. 21.00 — Омади юришмаган жентельменлар (телеспектакль). 22.00 — «Вақт». 22.30 — Бутуниттифоқ темирйўлчилар кунига бағишланган концерт. 23.40 — Спорт программаси. 00.25 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20 — Куйланг ёш хонандалар. 10.50 — Ҳужжатли фильм. 11.00 — Қувноқ стартлар. 12.00 — Ота-оналар учун программа. 12.30 — «Буратинонинг саргузашти» (бадиий фильм, 2-серия). 13.30 — Спектакль. 15.25 — Реклама. 18.00 — Мультфильм. 18.20 — «Искорка». 18.50 — XX асрнинг асосий воқеаси. 19.20 — Бугун — Бутуниттифоқ темирйўлчилар куни. 19.40 — Ахборот. 19.55 — Енгил атлетика бўйича СССР кубоги — «Известия» газетаси соврини учун ярим финал мусобақалар. 20.25 — Е. Хатамова ва Р. Холбеков концерти. 21.00 — Ахборот. 21.20 — Телеминиатюралар. 22.00 — «Вақт» (Москва). 22.30 — Пахта териш агрегатлари мавсумга шай бўлсин. 22.45 — «Энг секин юрадиган поезд» (бадиий фильм).

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.50 — ФРУНЗЕ КУРСАТУВЛАРИ.

8 АВГУСТ

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Гимнастика. 10.30 — Мультфильм. 10.55 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 11.55 — Бизнинг биография — 1960 йил. 15.00 — Кинопрограмма. 15.55 — Рус ёзувчилари болалар ҳақида. 16.25 — «Ўйин» (бадиий фильм). 17.30 — «Объектив». 18.00 — Сиз яратган боғ. 18.30 — Куёш теграсида». 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Я. Сибелиус Иккинчи симфония. 19.55 — СССР Конституцияси лойиҳасининг муҳокамасида. 20.40 — «Момақалдироқ» (фильм-спектакль). 22.00 — «Вақт». 22.30 «Момақалдироқ» (фильм-спектаклнинг давоми). 24.00 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.35 — Мультфильм. 18.45 — Ўсмирлар учун эшиттириш. 19.15 — Ташаббускорлар ва уларнинг издошлари. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Нафосат оламида. 20.35 — Тўйлар ҳақида ўйлар. 21.00 — Ахборот. 21.20 — Концерт. 22.00 — «Вақт» (Москва). 22.30 — Пахта йиғим-теримига шаймисиз? 22.45 — «Қирқ биринчи» (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Ўжар Кура (бадиий фильм). 20.35 — Янгиликлар. 20.55 — Тошкент ва тошкентликлар. 21.25 — Ризқ-рўзимиз — нон (ҳужжатли фильм).

Радио

7 АВГУСТ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Тонгги табассум» (концерт). 9.15 — «Табассум». 11.15 — Эрталабки салом (Москва). 12.10 — «Ўзбекистон ишчиси». 13.00 — Чорвадорлар Октябрь шарафига меҳнат вахтасида. 13.30 — Бутуниттифоқ темирйўлчилар кунига бағишланган музикали программа. 14.00 — Ипатоволиклар ташаббуси изидан. 15.10 — Дадил одим (радиоочерк). 15.25 — Темирйўлчиларнинг талабларига биноан концерт. 16.10 — «Рустам ва Сухроб» (радиоинцинировка). 17.40 — Киноафиша. 18.00 — Москва. Халқаро шарҳловчилар даврасида. 18.30 — Ю. Юсупов куйлайди. 19.00 — Бизнинг радиопочта. 19.20 — «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. 20.25 — Қалб қўшиқлари. 21.00 — Ўзбек халқ куйлари. 22.00 — «Табассум». 22.45 — Енгил куйлар. 23.15 — Нодира лирикаси.

8 АВГУСТ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 9.15 — Совет турмуш тарзи. 9.30 — Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси камер оркестрининг концерти. 11.15 — РСДРП (б) VI съездининг 60 йиллигига. 11.30 — Қ. Ёқубов ва Б. Мирзаев ижро этган қўшиқлар. 12.10 — «Узбекистан индустриальний». 13.00 — Ем-хашак жамғаришнинг боришини текширамиз. 13.30 — «Қувноқ сайр». 14.00 — Сабзавоткорлар юбилей вахтасида. 16.00 — Ўзбекистоннинг музикали панорамаси. 18.30 — Социалистик мулк — Совет давлатининг иқтисодий асоси. 19.00 — СССР Конституцияси лойиҳасини муҳокама қиламиз. 19.10 — Ёш композиторларнинг асарлари. 20.25 — Озарбайжон куйлари. 21.00 — М. Абдуллаева ва Ҳ. Абдуллаева ижро этадилар. 22.00 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун кечки концерт. 22.30 — Шу куннинг энг сиёсий муҳим воқеалари. 22.40 — Саратон қўшиқлари (радиокомпозиция). 23.15 — Кечки концерт.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/VII да **Ўғирланган умр.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва артистларининг гастроллари — «Сувда цирк аттракциони».**

Кино

САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАПКА», «НУКУС» — **Синдбоднинг олтин саёҳати; Олтин безгак** (кундуз ва кечқурун).

Балоғатга етмаган ёшлар — «ДРУЖБА», «ҚОЗОҒИСТОН» (жуфт соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Куёв ва келин — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12, 14, 16.00), «ДРУЖБА», «ҚОЗОҒИСТОН» (тоқ соатларда), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Қочоқ киши — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (18, 20, 21.30).

ЁЗГИ БИНОДА

Синдбоднинг олтин саёҳати; Олтин безгак — «ФЕСТИВАЛЬ» (21.00).

Балоғатга етмаган ёшлар — «ХИВА» (21.00).

Ўзбекистон Компартиясининг Тошкент область комитети Ўрта Чирчиқ район партия комитетининг секретари **Умри ЙЎЛДОШЕВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор этади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 * ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.
Р — 02505. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Г. — 183.